

"QazIndustry" Қазақстандық
индустрия және экспорт орталығы"
АҚ Директорлар кеңесінің
2022 жылғы "15" шілдедегі
шешімімен бекітілген
(№06/22 хаттама)

**«QazIndustry» Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы" АҚ
2020 - 2024 жылдарға арналған даму стратегиясы**

2022 ЖЫЛ

Мазмұны

1. Кіріспе	3
2. Қысқаша түйіндеме	4
3. Ағымдағы жағдайды талдау	5
3.1 Сыртқы ортаны талдау	5
3.2 Ішкі ортаны талдау	14
4. SWOT талдау	18
5. Миссиясы, пайымы, құндылықтары, стратегиялық бағыттары	20
6. Стратегиялық бағыттар бойынша стратегиялық мақсаттар мен міндеттер	21
6.1 Қазақстанның өнеркәсібі мен сабақтас салаларын дамытудың "ақыл-ой орталығы" ретіндегі сараптамалық-талдау қызметі.	21
6.2 Өңдеуші өнеркәсіпте мемлекеттік ынталандырудың жүйелі және тікелей шараларын ұсыну	24
6.3 Өңдеу өнеркәсіппен аралас салалар мен экономика салаларын дамытуға жәрдемдесу	28
6.4 Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын дамытуды үйлестіру	29
6.5 Өнеркәсіптік кәсіпорындарды өндірістік процестерге цифрлық технологияларды енгізу бойынша ынталандыру	31
6.6 QazIndustry институционалдық дамуы	33
1-қосымша - Нысаналы көрсеткіштер	39
2 - қосымша - Қысқартулар мен терминдердің толық жазылуы	42

1. Кіріспе

"QazIndustry" Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы" АҚ (бұдан әрі – қоғам немесе QazIndustry) елішілік құндылықтарды дамыту және өнеркәсіпті дамыту саласындағы ұлттық даму институты, Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық индустриялық аймақтарының бірыңғай үйлестіру орталығы болып табылады.

Қоғамның 2020-2024 жылдарға арналған даму стратегиясын әзірлеудің өзектілігі келесі факторларға байланысты:

- Іс жүзінде барлық стратегиялық міндеттер мен көрсеткіштерді орындай отырып, "Қазақстандық индустрияны дамыту институты" АҚ-ның 2015-2019 жылдарға арналған стратегиялық даму бағыттарын іске асыруды аяқтау.

- Қоғамның функциялары мен мәртебесін өзгерте отырып, оны қайта ұйымдастыруды жүргізу:

- өнеркәсіпті дамыту саласындағы ұлттық даму институты;

- елішілік құндылықты дамыту саласындағы ұлттық даму институты;

- арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар бойынша бірыңғай үйлестіру орталығы.

- Қоғам қызметінің тиімділігі мен ашықтығын арттыру қажеттілігі.

- Алдағы кезеңге арналған жаңа мемлекеттік бағдарламаларды қабылдай отырып, индустриялық-инновациялық дамудың 2015-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын қоса алғанда, бірқатар мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру негізінде елдің экономикалық дамуының бесжылдық циклін аяқтау.

Қоғамның Даму стратегиясы Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің даму жоспарларын, Қазақстан Республикасы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің басқа да құжаттарын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының стратегиялық және бағдарламалық құжаттарын ескере отырып әзірленді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 26 ақпандағы № 99 қаулысының (бұдан әрі - ҮБК) жаңа редакциясында бекітілген Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесіне сәйкес мемлекеттік бағдарламалар белгілі бір саланың, саланың тұжырымдамаларына ауыстырылды.

Даму тұжырымдамасы ұлттық жобалар, мемлекеттік органдардың, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың даму жоспарлары, ұлттық компаниялардың даму жоспарлары, заңдар және өзге де нормативтік құқықтық актілер арқылы іске асырылады.

2021 жылы қабылданды:

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 730 қаулысымен бағыттарының бірі "Индустриялық-инновациялық даму" болып табылатын "Қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған орнықты экономикалық өсу" ұлттық жобасы (бұдан әрі- ұлттық жоба);

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 30 желтоқсандағы №

965 қаулысымен Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған тұжырымдамасы жаңа редакцияда жазылды (бұдан әрі-тұжырымдама).

ҮБК - ге сәйкес мемлекеттік бағдарламалар тиісті мемлекеттік бағдарламаның қолданылу аясын жабатын даму тұжырымдамасы мен ұлттық жоба бекітілгеннен кейін өз қолданысын аяқтады деп есептеледі. Осыған байланысты, Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі – ИИДМБ 2020-2025 немесе бағдарлама) өз қолданысын аяқтады және жойылуға қойылады.

2021 жылғы 27 желтоқсанда өнеркәсіптік саясатты қалыптастыру және іске асыру кезінде туындайтын қатынастарды реттейтін "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды. Заңда өнеркәсіпті дамыту және ел-ішілік құндылықты дамыту саласындағы ұлттық даму институты ретінде qazindustry қызметі айқындалған.

Стратегияда мемлекеттік жоспарлау жүйесіндегі өзгерістер және "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жаңа нормалары ескерілген.

Даму стратегиясы қоғамның 2020 - 2024 жылдарға арналған миссиясын, пайымын, стратегиялық бағыттарын, мақсаттары мен міндеттерін айқындайды.

Осы даму стратегиясын нақтылау мен түзету қажет болған кезде, сыртқы және ішкі ортада елеулі өзгерістер болған жағдайда жүзеге асырылатын болады.

2. Қысқаша түйіндеме

Әзірленген "QazIndustry" 2020-2024 жылдарға арналған даму стратегиясы Қазақстан Республикасын индустриялық-өнеркәсіптік дамыту аясындағы қоғам қызметінің бағыттары мен мақсаттарын ішкі және сыртқы нарықтарда Қазақстан Республикасының бәсекеге қабілетті өңдеу өнеркәсібін тұтастай құру және дамыту болып табылады.

Қоғамның жаңа даму стратегиясының негізгі аспектілері оның алдағы 5 жылдық кезеңге арналған елдің өнеркәсіптік-инновациялық даму үдерісіндегі белсенді рөлін көрсетеді:

- QazIndustry-дің Қазақстан экономикасының өнеркәсіп және сабақтас салаларын дамытудың "ақыл-ой орталығы" ретіндегі сараптамалық-талдау қызметін, оның ішінде өңірлік деңгейде күшейту;

- ҚР Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын ақпараттық-талдамалық сүйемелдеу жөніндегі Қоғам қызметін тереңдету;

- бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін өңдеуші өнеркәсіп пен сабақтас салалардың орнықты дамуын қолдаудың жүйелі шараларын іске асыруға қоғамның қатысуы жөніндегі қызметті кеңейту;

- мемлекеттік қолдау құралдарының спектрін кеңейте отырып, өнеркәсіптік-инновациялық даму субъектілерін ынталандырудың тікелей

шараларын ұсыну бойынша Қоғамның операторлық қызметінің тиімділігін арттыру;

- индустриялық инфрақұрылымды дамыту және цифрлық трансформацияға жәрдемдесу жөніндегі Қоғамның үйлестіруші қызметін нығайту.

Белгіленген функционалдық бағыттар шеңберінде қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жөніндегі тиімді қызмет үшін қажетті ішкі жағдайларды қамтамасыз ету үшін қоғамды институционалдық дамыту шеңберінде бірқатар міндеттерді шешу көзделеді.

Даму стратегиясын іске асыру Қоғамның стратегиялық мақсаттары мен міндеттерін көрсететін нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізуге бағытталатын болады.

"QazIndustry" даму стратегиясы жалғыз акционер мен Қоғамның директорлар кеңесі тарапынан қолдау, уәкілетті мемлекеттік органдармен және даму институттарымен тығыз өзара іс-қимыл жасау, бизнесті өнеркәсіптік-инновациялық даму процесіне ауқымды тарту жағдайында табысты іске асырылатын болады.

3. Ағымдағы жағдайды талдау

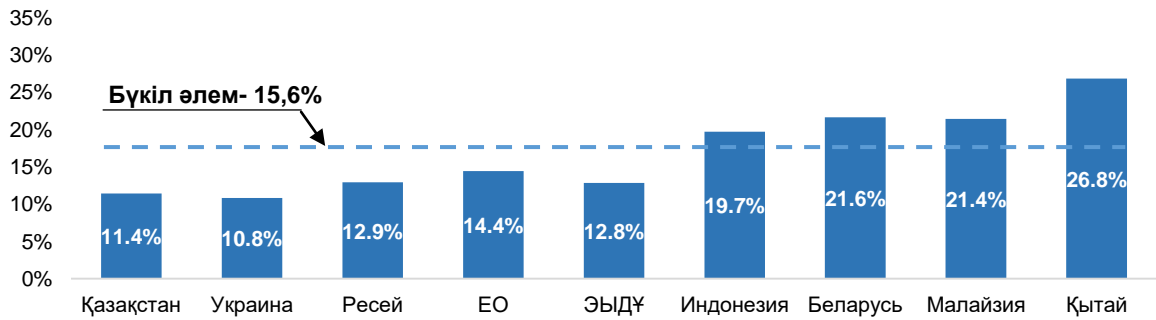
3.1 Сыртқы ортаны талдау

3.1.1 Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік саясаты

ЮНИДО¹ деректері бойынша жаһандық деиндустрияландырудың дәлелі байқалмайды: 1991 жылдан бастап 2014 жылға дейінгі кезеңде әлемдік ЖІӨ-де өңдеуші өнеркәсіптің үлесі 14,8% - дан 16,0% - ға дейін (тұрақты бағаларда) өсті. Дүниежүзілік банктің² деректеріне сәйкес 2019 жылы үлес 15,0% деңгейінде сақталды. Индустрияландыру дамушы елдердің өсуінің аса маңызды факторы болып қала береді және болып қала береді. Сонымен бірге, өңдеуші өнеркәсіптің пайдасына әртараптандыру жоғары өсу қарқынына қол жеткізуге және оны ұзақ үздіксіз кезеңдерде ұстап тұруға, өндірістің құбылмалылығын төмендетуге мүмкіндік береді, бұл өз кезегінде өсудің тұрақты сипатына әсер етеді. Сонымен қатар, жоғары білікті жұмыс күшіне деген қажеттілік артып, сонымен бірге жалақы деңгейі мен халықтың өмір сүру сапасы да артып келеді.

¹Біріккен Ұлттар Ұйымының өнеркәсіптік даму жөніндегі ұйымы, 2017. Өнеркәсіптік даму туралы есеп-2018. *Өңдеуші өнеркәсіп өніміне сұраныс: барлығын қамтитын және орнықты өнеркәсіптік даму факторы.* Вена.

ЖІӨ-дегі өңдеу өнеркәсібінің үлесі ²

Дамушы елдер экономикаларының табысын нақ осы индустриялық даму жолына көшумен байланыстырады, бұл іс жүзінде бәсекеге қабілеттілік пен экономикалық өсуді қамтамасыз етудегі индустрияландырудың шешуші рөлін көрсетеді.

Қазақстан шикізаттық емес экономиканы дамытудың баламасыз бағытын ұстана отырып, 2010 жылдан бастап өнімділігі жоғары және экспортқа бағдарланған өңдеу өнеркәсібін құруға бағытталған индустриялық саясатты кезең-кезеңімен іске асырады.

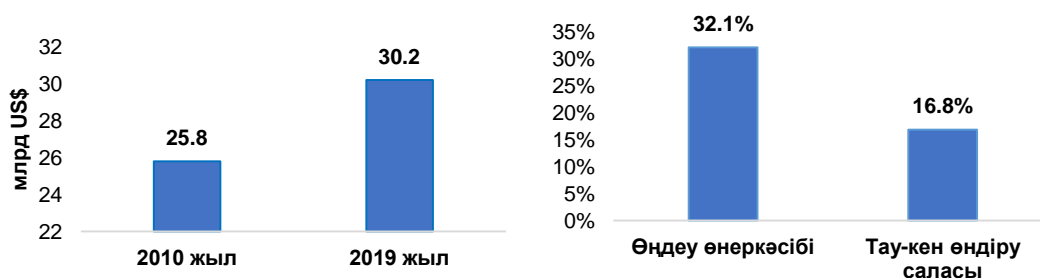
Елді қайта индустрияландырудың үшінші кезеңінде 2020-2025 жылдары экспортқа және ішкі нарыққа бағдарланған басым тауарлар өндірісі үшін өңдеу өнеркәсібін сапалы дамыту міндеттері тұр.

3.1.2 ҚР өңдеу өнеркәсібінің ағымдағы жағдайы ³

Көлемі мен өсу қарқыны

Өңдеу өнеркәсібінде 2010 жылдан бастап 2019 жылға дейінгі кезеңде өндіріс көлемінің және НКИ айтарлықтай өсуіне қол жеткізілді:

Өңдеу өнеркәсібі өндірісінің көлемі

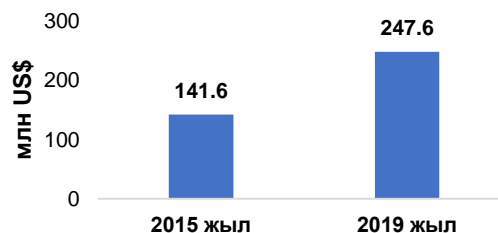
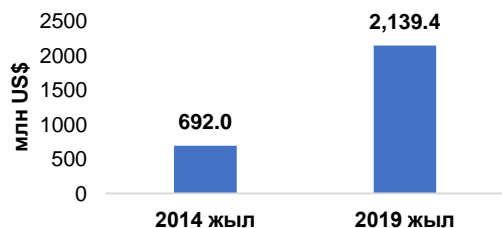
Алайда, қол жеткізілген өсім негізінен базалық салалар (металлургия, құрылыс индустриясының химия өнеркәсібі, тамақ өнімдері өндірісі) есебінен қамтамасыз етілді.

Инновациялық даму

Сондай-ақ, инновациялық өнімнің өндірісі мен экспорты көлемінің өсуі байқалады.

²World Bank Database. https://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.ZS?end=2017&start=1960&year_high_desc=true

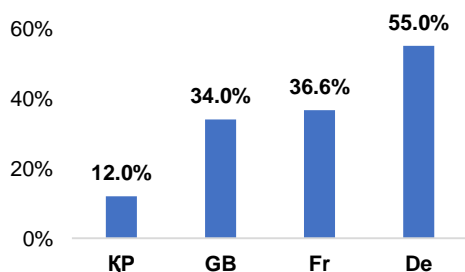
³Мұнда және одан әрі СЖЖРА ҰСБ статистикалық деректер көзі

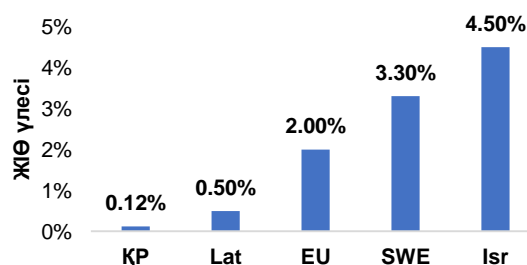
Бірақ бұл ретте ЖІӨ-дегі инновациялық өнімнің үлесі өте төмен деңгейде қалып отыр-1,6% (2019 ж.), өндіріс көлеміндегі экспорттың үлесі төмендеп келеді.

Инновациялық қызмет көрсеткіштері бойынша Қазақстан технологиялық дамыған елдерден артта қалып отыр:

Жүзеге асыратын кәсіпорындардың үлесі технологиялық инновациялар (2019 ж.)⁵

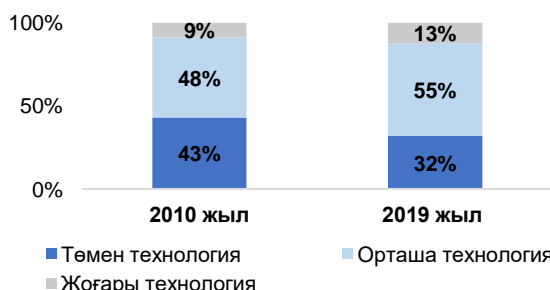
ҒЗТҚЖ арналған шығындар (2019 ж.)

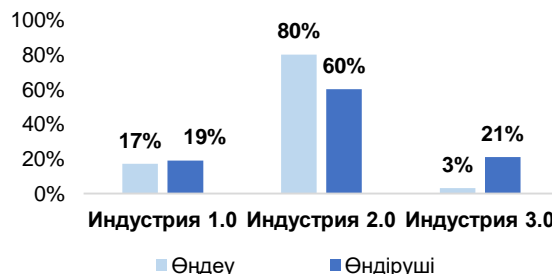
2010 жылдан бастап ҚР өңдеу өнеркәсібіндегі жоғары технологиялық салалардың үлесі 9% - дан 12% - ға дейін өсті, бірақ ЭЫДҰ⁴ елдеріне қарағанда әлі де төмен (шамамен 20%)

Жоғары технологиялық салалардың өсуіне қарамастан, өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындарының негізгі үлесі жартылай автоматтандырылған операциялар деңгейінде (2.0 Индустрия) немесе автоматтандырылған өндіріске көшу кезеңінде (3.0 Индустрия) тұр:

Өңдеу өнеркәсібінің құрылымы салалардың технологиялық деңгейі бойынша

Өнеркәсіп секторлары кәсіпорындарының цифрландыруға дайындық деңгейі

Өңдеу өнеркәсібіндегі еңбек өнімділігі 2010 жылғы 29,6 мың АҚШ долларынан 2019 жылы 35,7 мың АҚШ долларына дейін өсті. Халықаралық

⁴Ресей экономикасын модернизациялау үшін қажетті салалық және технологиялық өзгерістер туралы. С. Ақаева, в.Соколов/әлем (Модернизация. Инновация. Дамыту), 2016, Т. 7, №3, С. 38-48

сарапшылардың бағалауына сәйкес, еңбек өнімділігінің төмен өсу қарқынының себептерінің бірі, соның ішінде тиімсіз компанияларды⁵ қамтитын, фокусталмаған мемлекеттік қолдау болып табылады.

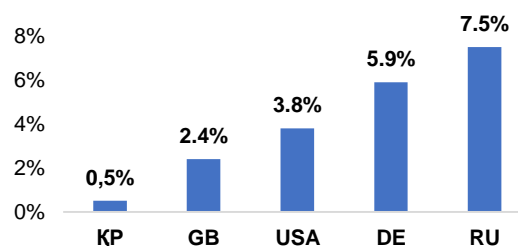
Өңдеу өнеркәсібінің сыртқы сауда балансы

2019 жылдың қорытындысы бойынша өңдеу өнеркәсібінде экспорт өсімінің төмен қарқынына байланысты 19,9 млрд US\$ сомасында теріс сыртқы сауда сальдосы алынды:

Экспорт және импорт көлемі (2019 ж.)

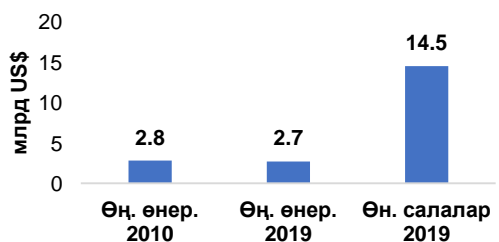
Экспорттың өсу қарқыны (2019 ж.)

Инвестициялар

Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарының негізгі капиталына инвестициялар өсті, алайда олардың көлемі 2019 жылдың қорытындысы бойынша өндіруші салаға қарағанда айтарлықтай төмен болды:

Негізгі капиталға инвестициялар

3.1.3 Индустрияның әлемдік дамуының негізгі үрдістері

Өнеркәсіптің дамуына үлкен әсер ететін мегатрендер:

<p><i>Цифрландыру базасындағы технологиялық даму</i></p> <p>Цифрлық технологиялар бейімделген өнімді ұсыну, өнімді әзірлеу мен нарыққа шығаруды едәуір қысқарту, өзін-өзі оңтайландыратын, бейімделетін және дербес өндірістерді құру, ілеспе озық "ақылды" қызметтерді ұсыну арқылы бәсекеге қабілеттілікті күшейтуге мүмкіндік береді. Инфрақұрылым бұдан былай компаниялардың дамуы үшін тежеуші фактор болып табылмайды. Цифрлық технологияларды өндіріске енгізу және дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты күшейту қажет.</p>	<p><i>Урбанизация</i></p> <p>Ағымдағы үрдістер сақталған кезде 2030 жылға қарай әлем халқының 60% - ына дейін қалаларда тұратын болады, бұл дамудың агломерациялық моделінің басымдығын айқындайды .</p>	<p><i>Экономикалық күштің Азияға қарай жылжуы</i></p> <p>Азия елдеріндегі өмір сүру деңгейінің өсуі орта таптың қалыптасуына ықпал етеді, оның сұранысы арзан, бірақ сапалы түпкілікті тұтыну тауарларын тұтынуға бағытталған. Бұл үрдіс қарапайым заттар экономикасының дамуына ықпал етеді.</p>
---	--	---

⁵ Дүниежүзілік банк, "Өнімділіктің тоқырауын еңсеру" баяндамасы

<p><i>Жаһандануға қарсы аймақтандыру</i> Әлем елдер арасындағы жаһандық бәсекелестіктен өңірлік блоктар арасындағы бәсекелестікке көшуде. Экономикалық қоғамдастықтар бойынша әріптес елдерге қатысты "сауда соғыстары" жағдайында Қазақстанның өз аумағында әріптес елдердің жоғары және орта технологиялық өндірістерін орналастыру бойынша мүмкіндіктері пайда болады.</p>	<p><i>Интернет қауымдастықтарының өсіп келе жатқан әсері</i> Big Data технологиялары (ауқымды деректер) интернет-қоғамдастықты бизнес пен тұтастай экономиканы дамытудың маңызды факторына айналдырады.</p>	<p><i>Кооперацияның рөлін күшейту (coop economy)</i> Кооперативті экономикада кәсіпорындар коммерциялық кәсіпорындар ретінде жұмыс істейді, бірақ пайда инвесторлар мен менеджерлер арасында емес, мүшелер арасында бөлінеді.</p>
<p><i>Жабық өндіріс циклдери (looreconomy)</i> Бизнестің мұндай моделі өндірілген өнімді кәдеге жарату және материалдарды өндірістік циклге қайтару бойынша шараларды алдын ала жоспарлауды көздейді, бұл ресурстарды ұқыпты пайдалануға және шығындарды азайтуға мүмкіндік береді.</p>	<p><i>Жасыл экономика</i> Экологиялық мәселелердің тереңдеуі – ауаның, жердің, судың ластануы жағдайында "жасыл экономикаға" көшу мәселелері өсіп келе жатқан маңызға ие.</p>	<p><i>Мемлекеттің индустриялық-инновациялық дамудағы рөлін күшейту</i> Институционалдық, инфрақұрылымдық, қаржылық, фискалдық және қолдаудың өзге де түрлерін жетілдіру, ғылыми-технологиялық дамудың нысаналы бағыттарына бастамашылық ету бөлігінде мемлекеттің рөлі күшеюде.</p>

3.1.4 Қазақстанның өнеркәсіптік-инновациялық жүйесі

Келесі негізгі элементтерді қамтиды:

1) өнеркәсіптік-инновациялық қызметті мемлекеттік ынталандыруға қатысатын субъектілер (өнеркәсіпті дамыту қоры, ұлттық басқарушы холдингтер, ұлттық компаниялар, ұлттық даму институттары, шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі бірыңғай оператор, инвестициялар тарту саласындағы өңірлік ұйымдар);

2) өнеркәсіптік-инновациялық инфрақұрылым (арнайы экономикалық аймақтар (бұдан әрі – АЭА), индустриялық аймақтар (бұдан әрі-ИА), технопарктер, инновациялық және аумақтық кластерлер, технологияларды коммерцияландырудың салалық орталықтары және т. б.);

3) Қазақстан Республикасында өнеркәсіпті ынталандыруға және инновацияларды қолдауға бағытталған құралдар (республикалық және өңірлік деңгейлерде).

Индустриялық-инновациялық дамудың мемлекеттік бағдарламалары шеңберінде мемлекеттік қолдау шараларын ұсыну бойынша операторлық функцияларды 2010 жылдан бастап "Бәйтерек" ҰБХ" АҚ еншілес ұйымдары ("ҚДБ" АҚ, "ҚДБ-Лизинг" АҚ, "KazakhExport" ЭСК" АҚ, "Даму" КДҚ), даму институттары ("Kazakh Invest" ҰК" АҚ, "QazIndustry" ҚИЭО" АҚ, "ТДҰА" АҚ (2019 жылға дейін), "Nadloc" АҚ (2019 жылға дейін)), сондай-ақ, "Атамекен" ҰКП (2018 жылдан бастап).

2020 жылы экономиканың басым салаларында қызметін жүзеге асыратын өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындарына, Қазақстанның ұйымдары мен кәсіпкерлеріне қаржылық қолдау көрсету және ынталандыру, сондай-ақ, инфрақұрылымды жаңғырту және көлік құралдарын жаңарту жөніндегі

жобаларды іске асыру, Қазақстан экономикасына сыртқы және ішкі инвестицияларды тартуға жәрдемдесу үшін өнеркәсіпті дамыту қоры құрылды.

Мемлекеттік қолдау шаралары бойынша Қазақстанның даму институттарының қатысуының функционалдық бағыттары мынадай кестеде берілген:

Қолдау шараларының бағыты	Даму институттарының қолдау шараларын ұсынуға қатысуы		
Ұзақ мерзімді қаржыландыру	 BAITEREK	 Банк развития Казахстана	
Лизингтік қаржыландыру	 BAITEREK	 Банк развития Казахстана	 Фонд развития промышленности
Қаржы институттары арқылы кредит беру	 BAITEREK	 Банк развития Казахстана	 DAMU
Қарыздар бойынша кепілдік міндеттемелер мен кепілдемелер беру, қаржы институттары беретін кредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемесін және облигациялар бойынша купондық сыйақыны субсидиялау	 BAITEREK	 DAMU	
Индустриялық инфрақұрылымды дамыту	 QazIndustry		
Инновацияны дамыту	Национальный институт развития в области технологического развития	 QAZTECH VENTURES	 astana hub
Кәсіпорындардың сандық трансформациясы	 QazIndustry		
Жарғылық капиталдарға инвестицияларды жүзеге асыру (үлестік немесе венчурлік қаржыландыру)	 KAZHYNA CAPITAL MANAGEMENT	 QAZTECH VENTURES	
Отандық өңделген тауарлардың көрсетілетін қызметтердің экспортын дамыту және ілгерілету	 QazTrade	 KazakhExport	 QazIndustry
Еңбек өнімділігін арттыруды қолдау	 QazIndustry		
Аумақтық кластерлерді дамыту	 QazIndustry		
Өнімді ішкі нарықта қолдау және жылжыту	 QazIndustry		
Шетелдік инвестицияларды тарту	 KAZAKH INVEST NATIONAL COMPANY		

Кәсіпкерлікті қолдау шеңберінде нарықта жоғары орнықтылығы және одан әрі өсу әлеуеті бар бәсекеге қабілетті өнім шығаратын тиімді кәсіпорындарды іріктеу бойынша тәсілдер, сондай-ақ, мемлекеттік ынталандыру шараларын алатын кәсіпорындар үшін нақты бағалау критерийлері жоқ.

3.1.5 Өнеркәсіптік саясаттың халықаралық тәжірибесі

Мемлекеттік өнеркәсіптік саясаттың мынадай жалпы қағидаттары мен тәсілдері бөліп көрсетіледі:

1) Басқару жүйесі

Индустриялық елдер тұтастай алғанда өнеркәсіптің дамуын мемлекеттік басқарудың ұйымдық құрылымына ұқсас, оның негізгі элементтері мыналар болып табылады:

- өнеркәсіпті дамытуға мемлекеттік қолдау көрсету процесі мен шарттарын жүйелейтін және шоғырландыратын өнеркәсіп саясатын нақты заңнамалық реттеу;

- міндетіне мемлекеттің стратегиялық басымдықтарын ескере отырып индустриялық-инновациялық даму саясатын әзірлеу, индустриялық-инновациялық жобалар мен өнеркәсіптік кластерлер үшін ынталандыру мен қолдау шараларының кешенді жүйесін құру, жұмыс істеп тұрған өндірістерді кеңейту және жаңаларының пайда болуы үшін мүмкіндіктер жасауға бағытталған сауда саясатын жүргізу кіретін орталық мемлекеттік орган;

- өнеркәсіптік даму қорларын немесе агенттіктерін қамтитын Индустриялық-инновациялық дамуды қолдау институттарының үйлестірілген жүйесі;

- инвестицияларды тарту және ірі өнеркәсіптік жобаларды іске асыру және жаңа салаларда өндірістер құру үшін өкілеттіктері бар, мемлекет арнайы айқындаған ірі мемлекеттік немесе ұлттық жеке компаниялар;

- салалық министрліктер мен ведомстволардың жоспарлары, стратегиялары мен бағдарламалары іске асыруға бағытталған бірыңғай ғылыми, технологиялық, инновациялық саясат.

2) Биржалық тауарлар (commodities) емес, қосылған құны жоғары тауарлар мен қызметтер экспортына немесе импортты алмастыруға шоғырлану.

Өз экономикаларын табысты әртараптандырған елдердің (Ирландия, Канада, Вьетнам, Ботсвана, Сауд Арабиясы, Марокко) тәжірибесі өнімділікті арттыруға, адами капиталға, көлік-логистикалық инфрақұрылымға және технологиялар трансфертіне инвестициялар есебінен қосылған құны жоғары өңдеу өнеркәсібінің секторлары мен тауарларына бағытталған экспортқа бағдарланған индустриялық саясаттың негізділігін көрсетеді.

Ирландияда 2010 жылдан бастап 2016 жылға дейін өңдеу өнеркәсібі өнімдері экспортының өсуі 174% құрады. Бұған бизнесті дамытуға және қолайлы салық режимін құруға бағытталған елде жүргізіліп жатқан мемлекеттік саясат ықпал етті. Мемлекет компаниялар құру және олардың халықаралық нарыққа шығуы бойынша қаржылық көмек көрсетеді.

Вьетнамда 2010 жылдан бастап өнеркәсіп пен қызмет көрсету секторын қайта құрылымдаумен және жоғары технологиялық тауарлар өндірісін қолдауға баса назар аудара отырып, экономикалық даму моделі іске асырылуда. Сондай-ақ, 135 өнеркәсіптік және экспорттық аймақ құрылып, қолайлы инвестициялық режим қалыптастырылды, ол тікелей шетелдік инвестициялар көлемін айтарлықтай ұлғайтуға мүмкіндік берді.

Канадада экспорттаушыларды қолдаудың мемлекеттік жүйесі келесі элементтерді қамтиды:

- канадалық компанияларға мақсатты шетелдік нарықтарды зерттеу және іріктеу бойынша кеңес беру қызметтері (экспортқа шығуға дайындық, нарықтық әлеуетті бағалау, желіні анықтау және туындаған мәселелерді шешу);

- MYTCS онлайн платформасы-нарықтық ақпарат пен бизнес мүмкіндіктеріне қол жеткізу;

- CanExport бағдарламасы – канадалық компаниялардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін экспорттық операциялардың кең спектріне қаржылық қолдау: 5 жыл ішінде шок экспорттаушыларына тікелей қаржылық қолдау түрінде 50 млн. долларға дейін ұсыну, кез келген сектордағы компанияларды қаржыландыру, шығындардың 50% өтеу;

- халықаралық ынтымақтастықты құру немесе кеңейту үшін бизнес қауымдастықтарды қаржылық қолдау;

- "Халықаралық саудадағы іскер әйелдер" бағдарламасы (BWIT) - әлемдік нарыққа шығу мақсатында кәсіпкер әйелдер үшін мақсатты өнімдер мен қызметтер ұсыну;

- канадалық технологиялық акселераторлар (CTAs) - өсу қарқыны жоғары және АКТ, таза технологиялардың әлемдік нарығына шығуға дайын канадалық компанияларға қолдау көрсету.

Осылайша, мемлекеттер шағын ішкі экономикадан тыс сыртқы нарықтарға қолжетімділікті кеңейту арқылы олардың экспорттық мүмкіндіктерін дамыту және ұлғайту мақсатында отандық кәсіпорындарды қолдайды.

Нақ осы қосылған құны жоғары экспортты дамытуға бағытталған саясат сапалы тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер өндірісін ынталандырады, экономиканың даму қарқынын арттыруға, өңдеуші секторға шетелдік капитал ағынының өсуіне және әлемдік шикізат нарықтарындағы бағалардың тұрақсыздығы жағдайында мемлекеттік бюджетке түсетін қаражат көздерін әртараптандыруды жеделдетуге ықпал етеді.

3) Жаһандық қосылған құн тізбектеріне (бұдан әрі – ҚҚТ) кіру арқылы халықаралық кооперация.

Іс жүзінде барлық елдер жаһандық ҚҚТ-ға кіру мақсатын көздейді, бұл технологиялар трансфертіне мүмкіндік береді және елдің өнеркәсіптік әлеуетін арттырады.

Жаһандық ҚҚТ–да трансұлттық компаниялар (бұдан әрі - ТҰК) шешуші рөл атқарады. Сондықтан дамушы елдер "баға-сапа" критерийі бойынша теңдестірілген ТҰК үшін тиімді ұсыныстар жасауға ерекше назар аударады.

Индустрияны дамыту институттарын салыстырмалы талдау

Индустрияландыру саясатын табысты іске асыратын елдерде ұлттық даму институттарының қызметі үлкен маңызға ие, олардың негізгі рөлі ұлттық экономикалардың бәсекеге қабілеттілігін нығайту үшін өнеркәсіптік кәсіпорындарға көмек көрсету болып табылады.

1-кесте. Түрлі елдерде даму институттары пайдаланатын мемлекеттік қолдаудың негізгі құралдары

Міндет/Даму институты	 Бразилияның өнеркәсіптік даму	 Корей сауда-инвестиция	 Польшаның өнеркәсіптік	 Ирландияны	
-----------------------	--	---	--	---	---

	агенттігі	лық агенттігі	даму агенттігі	өнеркәсіптік даму басқармасы	
Ақпараттық-талдамалық, консультациялық және сараптамалық қолдау	•	•	•	•	•
Қаржыландыру немесе қаржыландыруға қол жеткізуді қамтамасыз ету	•	n.a.	•	•	-
Инвестициялар тарту	•	•	•	•	-
Тікелей қаржылық емес сервистік қолдау шаралары	•	n.a.	•	•	•
Экспортты қолдау және ілгерілету	•	•	n.a.	•	*
Нысаналы нарықтарға ілгерілету үшін отандық компанияларды қолдау(халықаралық маркетингпен көмек көрсету)	•	n.a.	n.a.	•	•
Инновацияларды дамыту және қолдау	•	•	•	•	**
Жеткізушілер тізбегін дамыту арқылы кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру	•	n.a.	•	n.a.	•
ШОБ дамыту	•	•	n.a.	•	-
Индустрияландыру процесіне қатысушылар арасындағы өзара іс-қимыл мен ынтымақтастықты ұйымдастыру	•	•	•	•	•
Пікірталастар мен форумдарды ұйымдастыру	•	n.a.	n.a.	•	•
Сандық трансформацияны насихаттау	•	•	-	•	•

* - 2021 жылы қызмет "QazTrade" сауда саясатын дамыту орталығы" АҚ-ға берілді;

** - 2020 жылы қызмет "Инжиниринг және технологиялар трансферті орталығы" АҚ-ға берілді;
n.a. – қолданылмайды

Әдетте, даму институттары жартылай автономды қорлар немесе өнеркәсіпті дамытуды мемлекеттік қолдау құралдарын шоғырландыратын агенттіктер болып табылады.

Өнеркәсіптік даму агенттіктерінің өзіне тән функциялары бизнес субъектілеріне тікелей қаржыландыру ұсыну, Үкімет пен бизнесті ақпараттық-талдамалық және сараптамалық қолдау, индустрияландыру процесіне қатысушылар арасында ынтымақтастықты ұйымдастыру, ШОК құру мен дамытуға және инновацияларға бағытталған инвестициялар тарту, өңделген тауарлардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру және экспортын ілгерілету жөніндегі қаржылық емес шаралар кешенін көрсету болып табылады.

Өнеркәсіпті дамыту және ел-ішілік құндылықтар саласындағы ұлттық даму институты ретінде қоғамға бекітілген функционалдық бағыттар алдыңғы қатарлы даму институттарының жалпы қабылданған практикасына толық көлемде сәйкес келмейді, өйткені бизнес субъектілерін қаржыландыру, инвестициялар тарту, технологиялық инновацияларды дамыту, экспортты дамыту және ілгерілету жөніндегі шараларды ұсынуға байланысты

функциялар Қазақстанның басқа даму институттарының құзыретіне жатқызылған.

Бұл ретте даму институттары функцияларының қосарлануы мен шашырауы байқалады, бұл индустриялық-инновациялық саясатты іске асырудың тиімділігін едәуір төмендетеді және бүкіл индустриялық-инновациялық жүйені оңтайландыруды талап етеді.

Сонымен бірге, аталған функциялармен қатар, қоғам өнеркәсіп пен сабақтас салаларды дамытудың сараптамалық-талдау орталығы ретіндегі өз рөлін күшейтуге ниетті.

Қазіргі уақытта әлемнің көптеген елдерінде сараптамалық-талдау орталықтарының рөлі қайта бағалануда, бұл олардың елдің ішкі және сыртқы саясатының стратегиялық бағыттары бойынша мемлекеттік шешімдерді әзірлеу процесінде маңыздылығын арттырады (әлемнің жетекші ми орталықтарының тізімі).

Мұндай қайта бағалау әлемде болып жатқан өзгерістердің үдеуімен байланысты. Бұл мемлекеттен осындай оқиғаларды сапалы және жедел бағалау және қажетті шешімдер қабылдау мүмкіндігін талап етеді. Бұл процесстерді талдаумен және тиімді шешімдерді іздеумен айналысатын "ми орталықтарының" бастамасы барған сайын өзекті болып келеді.

3.2 Ішкі ортаны талдау

3.2.1 Қоғамның құрылу тарихы мен мәртебесі

Индустриялық дамудың мемлекеттік саясатын ақпараттық-талдамалық қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 3 маусымдағы № 508 қаулысымен "Қазақстандық индустрияны дамыту институты" АҚ құрылды..

ҚР Үкіметінің 2018 жылғы 13 желтоқсандағы № 830, 2019 жылғы 20 ақпандағы №75 және 2019 жылғы 19 сәуірдегі № 215 қаулыларына сәйкес қоғам "Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы" АҚ болып қайта аталды және оған "NADLoC" АҚ жергілікті қамтуды дамыту жөніндегі ұлттық агенттігі" акционерлік қоғамын қосу, "Қазақстанның Индустрия және сауда орталығы" АҚ функцияларын беру жолымен қайта құрылды. инновациялар мен экспортты дамыту бойынша. Алайда, 2019 жылы ҚР Үкіметін қайта ұйымдастыру нәтижесінде инновацияларды дамыту және дамыту, экспортты ілгерілету жөніндегі функциялар ИИДМ-нен ЦДИАӨМ және СИМ-ге берілді, тиісінше.

Бұдан басқа, "Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы" акционерлік қоғамының кейбір мәселелері туралы" ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 3 шілдедегі № 469 қаулысына сәйкес Қоғам ҚР-дағы арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар бойынша бірыңғай үйлестіру орталығы болып белгіленді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 29 шілдедегі № 546 қаулысымен "Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы" АҚ "QazIndustry" Қазақстандық индустрия және экспорт орталығы"АҚ болып өзгертілді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 23 желтоқсандағы № 959 және 2019 жылғы 6 қыркүйектегі № 663 қаулыларына сәйкес қоғамнан функциялары берілді:

- "Инжиниринг және технологиялар трансферті орталығы" АҚ
Технологиялық даму саласындағы ұлттық институты;

- "QazTrade" сауда саясатын дамыту орталығы" АҚ сыртқы нарықтарына талдау жүргізу, шикізаттық емес экспортты дамыту және ілгерілету бойынша.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Қоғамның жалғыз акционері болып табылады.

Жарғылық капиталдың мөлшері: 217 971 000 теңге, акциялар жай. Жарияланған және орналастырылған акциялардың жалпы саны: 204 932 жай акция.

3.2.2 Ағымдағы қызмет

Қоғамның қызметі мынадай негізгі бағыттарды қамтиды:

1) индустриялық саясатты қалыптастыруға жәрдемдесу;

2) мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну бойынша қызметтер көрсету;

3) транзиттік әлеуетті және көлік логистикасын дамытуға қатысу арқылы транзит пен логистиканы дамытуды үйлестіру;

4) индустрияны дамыту 4.0 және өнеркәсіпті цифрлық трансформациялауға жәрдемдесу;

5) индустриялық инфрақұрылымды (АЭА, ИА) дамытуды үйлестіру;

6) тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді реттеліп көрсетілетін сатып алудың ішкі нарығының жай-күйін талдау.

Қоғам орындайтын жұмыстар мен қызметтердің көлемі жыл сайын өсіп келеді. Қоғамның 2010 жылдан бастап 2019 жылға дейінгі қызметтерді іске асыруынан түскен кірістер 7,5 есе өсті.

2010-2019 жылдары жұмыстарды/қызметтерді іске асырудан кірістердің серпіні

Қоғамның 2019 жылға арналған портфелі уәкілетті мемлекеттік органдардың тапсырысы бойынша зерттеулер мен қызметтерді орындауға арналған 2 444 млн. теңге сомасындағы 15 шартты шамамен 25 млн. теңге немесе қоғам табысының 1% қамтиды.

Қоғамның 2019 жылғы негізгі міндеттерінің бірі ИИДМБ 2020-2025 жобасын әзірлеуге қатысу болды.

Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің 2021 жылы өзгеруіне, ұлттық жобаның бекітілуіне және мемлекеттік бағдарламалардың жойылуына байланысты Қоғамның қызметі ұлттық жобаның "Индустриялық-инновациялық даму" бағыты шеңберінде 2022-2024 жылдары жалғасатын болады.

2019 жылғы қаржылық көрсеткіштер

Қоғамның табысы – 2 216 млн. теңге, оның ішінде негізгі қызметтен түскен табыс – 2 205 млн. теңге.

Қоғамның шығыстары – 2 167 млн. теңге, оның ішінде сатылған өнімнің өзіндік құны – 1 757 млн. теңге, әкімшілік шығыстар – 407 млн. теңге, өзге де шығыстар – 2 466 мың теңге.

Таза табыс 38 151 мың теңгені құрады.

Қоғамның активтері – 8 450 млн. теңге, меншікті капиталы – 375 млн. теңге.

Мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну

2019 жылы QazIndustry бірқатар даму институттарын оңтайландыру бойынша жүргізілген жұмыс шеңберінде қайтарымсыз қаржылық (гранттар), қаржылық емес және сервистік құралдар шоғырландырылды, бұл тиімді өнеркәсіптік өндірістен бастап ішкі және сыртқы нарықтарда өнімді өткізуге дейін қамти отырып, бизнес үшін "бірыңғай терезе" құруға мүмкіндік берді.

2019 жылы қоғам индустриялық-инновациялық қызмет субъектілерін мемлекеттік қолдаудың мынадай шараларын ұсынды:

- 63 кәсіпорынның еңбек өнімділігін арттыруға 779 млн. теңге мөлшерінде;

- отандық өңделген тауарларды сыртқы нарықтарға жылжыту бойынша 139 экспорттаушыға жалпы сомасы 3 892 млн. теңге⁶;

- ішкі нарықта тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді ілгерілету бойынша 29 субъектіге жалпы сомасы 60 млн. теңге.

2019 жылы 1,3 млрд. теңге мөлшеріндегі инновациялық гранттарға бюджет кезінде ҚР Үкіметінің қайта ұйымдастырылуына және ИИДМ-нен ЦДИАӨМ-не⁷ инновациялар бойынша функциялардың берілуіне байланысты өтінімдер қабылдау жүзеге асырылмады.

Қазақстан өңірлерінде бизнестің хабардарлығын арттыру үшін мемлекеттік қолдау шараларын ұсыну шарттары мен тетіктерін түсіндіру бойынша іс-шаралар (семинарлар, таныстырылымдар, телефонмен сөйлесу және B2B кездесулер арқылы ауызша консультациялар, кәсіпорындарға бару, жазбаша өтініштер, сайттағы жарнама) өткізіледі.

3.2.3 Басқармасы

Қоғам заңнамадан, жасалған шарттардан туындайтын немесе іскерлік

⁶2021 жылдан бастап өтеуді "QazTrade" сауда саясатын дамыту орталығы" АҚ жүзеге асырады

⁷2020 жылы инновациялық гранттар беру функциялары "ИТТО" АҚ-ға берілді

өзара қарым-қатынастар шеңберінде туындайтын мүдделі тараптардың құқықтары мен мүдделерін сақтайды және құрметтейді.

Корпоративтік басқару әділеттілік, адалдық, жауапкершілік, ашықтық, кәсібилік және құзыреттілік, басқа мүдделі тұлғалардың мүдделерінің оңтайлы тепе-теңдігіне қол жеткізе отырып, жалғыз акционердің мүдделерін қорғау негізінде құрылады. Қоғамда мүдделер қақтығысына жол берілмейді. Қоғам органдарының шешім қабылдау рәсімдері ҚР заңнамасына және Қоғамның ішкі ережелеріне қатаң сәйкес келеді.

Қоғам барлық мүдделі тараптармен сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік туралы мәлімдейді. Қызметтің барлық кезеңінде қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау фактілері анықталған жоқ.

Қоғам қызметінің тиімділігін арттыру мақсатында 2019 жылы құрылымдық бөлімшелер мен лауазымды тұлғалардың қызметін жедел бақылау үшін жұмыстарды жоспарлау мен мониторингілеудің цифрлық құралы ретінде жобалық кеңсе енгізілді. Жобалау басқармасы қоғамның талдамалық, консультациялық және операторлық қызметтерін көрсетуге арналған шарттардың сапасы мен орындалу мерзіміне тиісті бақылауды қамтамасыз етеді.

Бизнес субъектілерін мемлекеттік қолдау шараларын ұсыну кезінде көрсетілетін қызметтердің сапасын жақсарту үшін 2019 жылы бизнес-процестерді реинжинирингтеу процесі басталды:

- консультациялар мен өтінімдерді қабылдаудан қолдау шараларын беруге және оларды мониторингілеуге дейін негізгі бизнес-процесті оңтайландыру және автоматтандыру;

- қызметкерлерді оқыту;

- ынталандыру шараларын ұсыну шарттары мен тетіктерін түсіндіру бойынша консультациялар үшін бірыңғай нөмір құру;

- қызмет сапасын жақсарту үшін проблемалық салаларды анықтау үшін кері байланысты (тұтынушыларға сауалнама жүргізу) ұйымдастыру.

Қоғам қоғам қызметкерлері үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық әлеуметтік кепілдіктерді қамтамасыз етеді. Қоғамда жұмыскерлер үшін еңбекті және жұмыс орындарын ұйымдастыруды, бағалау мен материалдық ынталандыру, кәсіптік оқыту мен өсу, жұмыскерлерді медициналық сақтандыру жүйелерін қамтитын базалық еңбек жағдайлары жасалған.

Қоғамның бос лауазымдарына іздеу, қабылдау және тағайындау рәсімі қызметкерлерді қабылдау шарттары туралы ережеге сәйкес жүргізіледі. Қоғамдағы бос лауазымдарға орналасу конкурстық комиссияның қатысуымен конкурстық негізде жүзеге асырылады. Бос орындарға ең танымал және құнды үміткерлер үшін Job-offer қолданылуы мүмкін.

Кадрлық құрам бойынша салыстырмалы деректер

Атауы	Өлш. бір.	2018	2019
Бекітілген штат саны	бір.	160	170
Нақты саны	бір.	89	164
Әкімшілік-басқару персоналы	%	25	29
Кадрлардың тұрақтамау деңгейі	%	16	10,67
Орташа жас	жас	32	37
Қызметкерлердің сапалық құрамы:			
- ғылым докторлары, профессорлар	бір.	1	-
- ғылым кандидаттары		3	4
- Ph.D		1	-
- Master		30	60
- шетелдік білімі бар қызметкерлер		21	38
- Болашақ түлектері		13	13
- салалық білімі бар қызметкерлер		20	20
- 2 және одан жоғары білімі бар қызметкерлер		39	70

2019 жылы кадрлардың тұрақтамауының төмендеуі (2018 жылғы 16% - дан 2019 жылы 10,7% дейін), ғылыми дәрежелері бар қызметкерлер санының қысқаруы кезінде тұтастай алғанда персоналдың сапалық құрамының жақсаруы байқалады.

Айта кету керек, қоғамда:

- кадр саясатын іске асыруға, адами капиталды дамытуға, бағалау жүйесіне, материалдық және материалдық емес уәждемеге жауапты толыққанды HR қызметі жоқ;

- орындалатын талдамалық және зерттеу тақырыптарының күрделілігі ұлғайған, мемлекеттік қолдаудың ұсынылатын шараларының көлемі мен спектрі өскен кезде 2014 жылдан бастап еңбекке ақы төлеудің базалық мөлшерлемелерін индексстеу жүргізілген жоқ;

- корпоративтік мәдениет қоғамды қайта құру процесіне байланысты қалыптасу сатысында;

- ақпараттық саясат, ақпараттық қауіпсіздік, тәуекелдерді басқару, есептілік жүйесі, материалдық-техникалық қамтамасыз ету сияқты салалар одан әрі жетілдіруді талап етеді.

4. SWOT- талдау

Сыртқы және ішкі ортаны талдау нәтижесінде қоғамның күшті және әлсіз жақтары, сондай-ақ, қазіргі мүмкіндіктер мен қауіптер анықталды, олардың негізгі факторлары төменде келтірілген:

	<p style="text-align: center;"><i>Мүмкіндіктер</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Үкіметінің шикізаттық емес экономиканы дамытуға арналған баламасыз бағыты. 2. Мемлекеттік саясат құралдары: индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы / ұлттық жоба, Ұлттық экспорттық стратегия, интеграциялық тетіктер. 3. Өнеркәсіптік саясат пен интеграциялық процестерді іске асыру саласындағы ақпараттық, талдамалық, консультациялық, сараптамалық және операторлық қызметтерге мемлекеттік тапсырыстың өсуі. 4. Басқа даму институттарымен ынтымақтастық. 5. Жетекші халықаралық ұйымдармен және сарапшылармен өзара іс-қимыл жасау. 	<p style="text-align: center;"><i>Қауіптер мен сын-қатерлер</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экономикалық ахуал нашарлаған кезде өнеркәсіп пен инфрақұрылымды дамытуды мемлекеттік қолдауды қысқарту. 2. ҚР Үкіметінің құрылымын қайта құру және қоғамның функцияларын басқа даму институттарына беру. 3. Елдің индустриялық-инновациялық дамуының барлық қатысушылары арасындағы іс-қимылдарды үйлестіру мен келісудің жеткіліксіз деңгейі. 4. Квазимемлекеттік сектор ұйымдары персоналының санын қысқарту. 5. Бәсекелестікті күшейту және әлеуетті келісімшарттардың бір бөлігін сыртқы ұйымдарға беру.
<p style="text-align: center;"><i>Күшті жақтары:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнеркәсіпті және ел-ішілік құндылықты дамыту саласындағы ұлттық даму институтының, өнеркәсіп кәсіпорындарын мемлекеттік қолдау шараларының операторының, индустриялық инфрақұрылымды дамытудың бірыңғай үйлестіру орталығының (АЭА және ИА) мәртебесі. 2. Жинақталған институционалдық капитал (білім және деректер базасы, практикалық тәжірибе, сыртқы байланыстар, зияткерлік әлеует, жолға қойылған бизнес-процестер) және ҚР жетекші даму институттарының бірінің беделі. 3. Экономикалық зерттеулер, талдау және шешім іздеу саласындағы жоғары білікті сарапшылар. 4. Халықаралық ұйымдармен (Дүниежүзілік банк, Фраунгофер атындағы Институт) жобаларды бірлесіп іске асыру тәжірибесі. 	<p style="text-align: center;"><i>Стратегиялық іс-қимылдар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Қоғамның ИИДМБ / ұлттық жобаны іске асыруға қатысуы: <ul style="list-style-type: none"> - өңдеуші өнеркәсіпті дамытуды мемлекеттік ынталандырудың жүйелі шараларын көрсету, - кәсіпорындарды мемлекеттік ынталандырудың тікелей шараларын ұсыну; - нормативтік базаны қалыптастыру бойынша ұсынымдар; - бағдарламаны/ұлттық жобаны мониторингтеу және ақпараттық-талдамалық сүйемелдеу - бағдарламаны / ұлттық жобаны іске асыру кезіндегі кедергілерді жою бойынша ұсыныстар әзірлеу. • Жаңа бағыттар немесе қызмет түрлері. 	<p style="text-align: center;"><i>Стратегиялық іс-қимылдар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ИИДМБ/ұлттық жобаны қалыптастырудағы қоғамның белсенді ұстанымы, оны іске асыру проблемаларын шешу бойынша тиімді ұсыныстар әзірлеуді қоса алғанда. • Қайта индустрияландырудың ішкі және сыртқы жағдайларын жүйелі талдау. • Одан әрі индустриялық-инновациялық даму жөніндегі тұжырымдамалық шешімдерді әзірлеу

<p><i>Әлсіз жақтары</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қаржылық нәтижелердің мемлекеттік тапсырыстарға қатты тәуелділігі 2. Индустриялық-инновациялық даму саласындағы жоғары білікті кадрлардың тапшылығы 3. "Мидың" ағуы 4. Ішкі процестерді автоматтандырудың жеткіліксіздігі 	<p><i>Стратегиялық іс-қимылдар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Корпоративтік басқаруды жетілдіру. • Ұйымдастырушылық өзгерістер: автоматтандыру, жобалық басқару, Lean кеңесі. • Әлеуметтік-кадрлық саясатты нығайту. 	<p><i>Стратегиялық іс-қимылдар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Басқару құрылымын жетілдіру. • Құзыреттерді дамыту. • Индустрияландыру процесіне қатысушылармен ынтымақтастықты және өзара іс-қимылды дамыту. • Қызметтерді коммерцияландыру. • Ашықтық пен беделді арттыру.
---	---	---

SWOT талдау қорытындылары:

Елдің өнеркәсіптік-инновациялық дамуының баламасыз және дәйекті мемлекеттік саясаты жағдайында өңдеуші өнеркәсіпті дамыту жөніндегі бірлескен қызметте жалғыз акционер тарапынан қолдау болған кезде қоғамның мәртебесін, институционалдық жады мен қоғамның түйінді құзыреттерін қоса алғанда, қоғамның одан әрі дамуы және оның миссиясы мен пайымын іске асыру үшін күшті ішкі факторлар мен сыртқы жағдайлардың қолайлы үйлесімі бар.

Өзінің әлсіз жақтарын жою үшін қоғам ұйымдастырушылық жетілдіру іс-шараларын жоспарлы түрде жүзеге асыратын болады. Сыртқы қатерлердің ықпалын төмендету қоғамның мемлекеттік өнеркәсіптік саясатты қалыптастыруға және іске асыруға проактивті қатысуы есебінен күтіледі.

5. Миссиясы, пайымы, құндылықтары, стратегиялық бағыттары

QazIndustry миссиясы - Қазақстан экономикасының аралас салаларында өңдеу өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал ету.

QazIndustry -дің 2025 жылғы пайымы - Қазақстанның өнеркәсібі мен сабақтас салаларын дамытудың Ұлттық ThinkTank ("ойлы орталық"), сондай-ақ, өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарын мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну бойынша тиімді оператор болу.

Осы пайымдауды іске асыру үшін Қоғамды дамыту ұзақ мерзімді перспективада экономиканы дамыту саласында ҚР Үкіметі жанындағы ThinkTank болуға мүмкіндік беретін көшбасшылыққа қол жеткізуге бағытталған.

QazIndustry құндылықтары:

□ кәсіби шеберлік - қызметкерлердің өз міндеттерін адал, уақтылы және тиісті түрде орындауы, үнемі өзін-өзі жетілдіруге, жаңашылдыққа және Қоғамның тиімді қызметін қамтамасыз ететін ең жақсы құралдарды іздеуге ұмтылу;

□ тәртіп - Қоғамның іскерлік этика кодексінің нормаларын сақтау, жұмыс уақытын тиімді пайдалану, қарым-қатынастың жоғары этикасы-

мансапта айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізгісі келетін және ортақ іске пайда әкелгісі келетін қоғамның әрбір қызметкері үшін ең төменгі талаптар;

□ жауапкершілік - әрбір қызметкердің компаниядағы және өзінің құрылымдық бөлімшесінің қызметіндегі өз қызметінің нәтижелері үшін дербес жауапкершілігі, қоғамның және қызметкерлердің елдің индустриялық-инновациялық дамуына қосқан үлесі үшін жауапкершілігі;

□ корпоративтік рух пен патриотизм - Қоғам ұжымының негізгі байланыстырушы құндылығы, ол қызметкерлердің барлық қатынастарын өзара түсіністік, сенім, өзара көмек және корпоративтік ынтымақтастық негізінде құрудан тұрады. Кәсібилік, жауапкершілік және мақсаттылық құндылықтарын ұстану жалпыға ортақ бірлік пен табысты қызмет үшін өте маңызды;

□ іс бойынша міндеттеме - бұл қызметкер мен Қоғамның мүдделері барынша сақталатын мінез-құлықтың дәйекті және этикалық сызығында көрінетін Қоғамға, ұжымға және жалпы іске деген адал көзқарас;

□ жеке адамның құндылығы мен қадір - қасиетін құрметтеу - нәсіліне, ұлтына, жынысына, әлеуметтік жағдайына, жыныстық бағдарына, құқықтық мәртебесіне, партияға және діни қатыстылығына қарамастан, адамның құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу және қорғау. Қоғам әр қызметкердің адами қадір-қасиетін және жеке басын құрметтейді және сенім мен өзара ынтымақтастық атмосферасының маңыздылығына сенеді. Қоғам өз қызметкерлерін бағалайды және жұмыс істейтін әрбір адам өз қабілеттерін толық жүзеге асыра алатын барлық жағдайларды жасайды. Қызметкер өз кезегінде Қоғамға адал және шыншыл.

QazIndustry қызметінің стратегиялық бағыттары:

1. Қазақстанның өнеркәсібі мен сабақтас салаларын дамытудың "ақыл-ой орталығы" ретінде сараптамалық-талдау қызметі.

2. Өңдеу өнеркәсібінде мемлекеттік ынталандырудың жүйелі және тікелей шараларын ұсыну.

3. Өңдеуші өнеркәсіппен аралас салалар мен экономика салаларының дамуына жәрдемдесу.

4. Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын дамытуды үйлестіру.

5. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды өндірістік процестерге цифрлық технологияларды енгізу бойынша ынталандыру.

6. QazIndustry институционалдық дамуы.

6. Стратегиялық бағыттар бойынша стратегиялық мақсаттар және міндеттер

Қоғам стратегиялық бағыттардың әрқайсысы бойынша белгіленген стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ететін өзара байланысты стратегиялық міндеттер мен іс-шаралар кешенін іске асыратын болады.

6.1. Қазақстанның өнеркәсібі мен сабақтас салаларын дамытудың "ақыл-ой орталығы" ретіндегі сараптамалық-талдау қызметі

Қоғам ауқымды ақпараттық базаға және жинақталған құзыреттерге ие бола отырып, сараптамалық-талдау қызметін күшейтуге ниетті.

Қаралып отырған кезеңдегі Қоғамның мақсаты Қазақстанның одан әрі өнеркәсіптік-инновациялық дамуы жөнінде ұсыныстар қалыптастыру болады.

Белгіленген мақсатқа сүйене отырып, Қоғам келесі негізгі міндеттерді қояды:

1 - міндет. Өнеркәсіптік-инновациялық дамуды ақпараттық-талдамалық сүйемелдеу

Қоғам "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабының 2-тармағына сәйкес өңдеу өнеркәсіпін дамытуды қоса алғанда, елдің өнеркәсіптік-инновациялық дамуы саласындағы ақпараттық-талдамалық және консультациялық қызметтерді жүзеге асыратын болады.

Экономика салаларының дамуына талдау жүргізу өңдеу өнеркәсібінің табысты дамуының базалық жағдайларын жасау бойынша, оның ішінде кедергілерді жою, кедендік-тарифтік және тарифтік емес реттеудің тиімді шараларын қолдану бойынша ұсыныстар әзірлеуге ықпал ететін болады.

ҚҚТ құнын құрудың жаһандық тізбегіне және оларға Қазақстан Республикасында өндірілетін немесе өндірілетін өңдеу өнеркәсібі тауарларын өндіру үшін әлеуетті енгізу мүмкіндігіне талдау жүргізу отандық тауар өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Қоғам өндірілуі ұлттық экономиканың ұзақ мерзімді бәсекеге қабілеттілігін айқындайтын орта және жоғары қайта бөлу деңгейлерінің басым тауарлар тізбесіне енгізу үшін тауарды қайта бөлу деңгейін бағалау әдістемесін әзірлейді және көрсетілген тізбені қалыптастырады.

Басым тауарлар тізбесі Қазақстан аумағында инвестициялық қызметті жоспарлау кезінде әлеуетті инвесторлар үшін ақпараттық база ретінде қызмет ететін болады, сондай-ақ, өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну кезінде шарттар мен бағдарлардың бірі болып табылады.

Қоғам шынайы мемлекеттік тапсырысты қалыптастыруға мүмкіндік беретін, сондай-ақ, білім беру мекемелерін еңбек нарығының қажеттілігі туралы хабардар етуге мүмкіндік беретін Қазақстанның өнеркәсіп салаларының даму үрдісін ескере отырып, өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындары мен "кәсіби көрсетілетін қызметтер" нарығының кадрлар мен көрсетілетін қызметтерге қажеттілігіне тұрақты мониторинг және талдау жүргізетін болады.

Жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар мен әлеуетті инвесторларға ақпараттық қолдау көрсету шеңберінде қоғам мерзімді негізде кеңінен қол жеткізу үшін тауарлар мен қызметтер салалары мен нарықтарына ашық шолулар дайындайтын болады.

Сонымен қатар, Қоғам өңделген тауарлардың ішкі нарығын дамыту, бәсекеге қабілетті және экспорттық әлеуеті бар технологиялық дамыған салаларды қалыптастыру, әлсіз қорғалған және экспорттық әлеуеті бар салаларды немесе өңделген тауарлар топтарын және т. б. анықтау бойынша ұсыныстар әзірлеуге қатысатын болады.

Қоғам бірыңғай Индустрияландыру картасын сүйемелдеу бөлігінде жүзеге асыратын болады:

- жобаларды іске асыру мониторингі;
- жобаларды іске асыру барысында әкімшілік кедергілерді жою бойынша ұсынымдар дайындау;
- жобаларды іске асыру кезінде мәселелерді анықтау және оларды ведомствоаралық үйлестіру тетіктері арқылы шешу жөнінде ұсыныстар әзірлеу;
- жобаларды іске асыру тиімділігін бағалау.

Ағымдағы жай-күйге мониторингі, одан әрі индустриялық-инновациялық даму, өңдеу өнеркәсібі саласындағы мамандандыруды тереңдету және өңірлердегі кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру бойынша ұсыныстар әзірлеуді қоса алғанда, Қазақстан Республикасын өңірлік дамыту мәселелері бойынша жұмыс ұйымдастырылатын болады.

Талдау жүргізу кезінде қазіргі заманғы индустрияландырудың табысты отандық және шетелдік тәжірибесі, оның ішінде бұрынғы ЭЭЖ қатысушы елдер (Болгария, Румыния, Польша және басқалар) ескерілетін болады:

- экономиканың инновациялық-индустриялық дамуының және өнеркәсіптің цифрлық трансформациясының неғұрлым табысты елдік стратегияларын талдау;
- өнеркәсіптік даму мәселелері бойынша қолданыстағы тұжырымдамалар мен әдістемелерді зерделеу;
- форсайт индустрияны дамытуды зерттеу;
- Қазақстанның индустриялық дамуының негізгі мәселелерін жүйелі талдау.

Бұл ретте әлемдік тәжірибені мұқият талдау нәтижелерін есепке алу ғана емес, Қазақстанды қазіргі заманғы индустрияландырудың түбірлі проблемаларын анықтау, талдау және тиімді шешімдерді іздестіру басты мәнге ие болады.

Негізгі екіпін қоғам жүргізетін зерттеулердің қолданбалы сипатына жасалатын болады. Отандық өнеркәсіптік кәсіпорындардың нақты проблемалары мен қажеттіліктерін егжей-тегжейлі зерделеу үшін Қазақстанның барлық өңірлерінде кездесулер, кеңестер және семинарлар өткізілетін болады.

Талдау нәтижелері елдің өнеркәсіптік-инновациялық дамуы барысында туындайтын жүйелі мәселелерді, оның ішінде ведомствоаралық және үйлестіруші мәселелерді шешу жөнінде ұсыныстар әзірлеу үшін негіз болады. Қоғам өнеркәсіптік саясатты қалыптастыру үшін құрылатын ҚР

Өнеркәсіптік саясат жөніндегі ведомствоаралық комиссиясының қызметін талдамалық және сараптамалық қамтамасыз етуді жүзеге асыратын болады.

Ішкі және сыртқы ортадағы елеулі өзгерістерге байланысты ҚР Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын, сондай-ақ, өнеркәсіптік-инновациялық даму мәселелері бойынша басқа да нормативтік құқықтық актілерді түзету қажет болған жағдайда Қоғам ҚР Үкіметі үшін сараптамалық қорытындылар мен негізделген ұсыныстар дайындайтын болады.

2 - міндет. Қазақстан Республикасы өнеркәсібінің жай-күйі туралы Ұлттық баяндаманы қалыптастыруға қатысу

Қазақстан Республикасы өнеркәсібінің жай – күйі туралы Ұлттық баяндама (бұдан әрі - Ұлттық баяндама) өнеркәсіптік саясатты қалыптастырудың негізгі құралы болып табылады және ел аумағындағы өнеркәсіптің жай-күйі туралы ақпаратты, сондай-ақ, одан әрі өнеркәсіптік саясатты қалыптастыру, іске асыру және жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды қамтиды.

Ұлттық баяндама Қоғам жыл сайынғы негізде жүргізетін индустриялық дамуды бағалау және өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын іске асыру тиімділігін бағалау қорытындылары бойынша қалыптастырылады.

Индустриялық дамуды бағалау және өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын іске асырудың тиімділігін бағалау оларды жүргізу жөнінде қабылданған әдістемелерге сәйкес жүргізілетін болады.

6.2 Өндеу өнеркәсіпте мемлекеттік ынталандырудың жүйелі және тікелей шараларын ұсыну

Қоғам өндеу өнеркәсібінде жүйелі және тікелей мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсынуды қоса алғанда, ҚР Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын іске асыруға тікелей проактивті түрде қатысуға ниетті.

QazIndustry-дің проактивті рөлі тұрақты мониторинг жүргізу мен іске асыру нәтижелерін талдауды, уәкілетті мемлекеттік органдармен және даму институттарымен ынтымақтастықта туындайтын жүйелі проблемаларды шешу жөнінде ұсыныстар дайындауды және талап етілетін көлемде тиісті қаржыландыру болған кезде қоса алғанда, ИИДМБ-2020-2025/ұлттық жобаны және тұжырымдаманы әзірлеуге, қоғамның құзыретіне жататын міндеттер мен іс-шараларды іске асыруға қатысу болып табылады.

Қоғам өндеуші өнеркәсіпті орнықты дамыту үшін жүйелі шараларды іске асыруға және бизнесті мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну бойынша операторлық функцияларды орындауға қатысуға негізгі тірек жасайтын болады.

Осы стратегиялық бағыттың мақсаты өндеу өнеркәсібі кәсіпорындарының бәсекеге қабілеттілігін арттыру болып табылады, оған қол жеткізу үшін Қоғам алдында мынадай негізгі міндеттер тұр:

1 - міндет. Өңдеу өнеркәсібін дамытуды қолдаудың жүйелі шараларын іске асыруға қатысу

Қоғам уәкілетті мемлекеттік органдармен және басқа да даму институттарымен қатар қолданатын шаралар өңдеуші өнеркәсіптегі бәсекелік артықшылықтар мен экспорттық мүмкіндіктерді тұрақты дамытуға бағытталған.

1.1 Өңдеу өнеркәсібін ынталандырудың жүйелі шараларын көрсету

1) Өңделген тауарлардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру жөніндегі шаралар

Қоғам өңдеу өнеркәсібі салаларының бәсекеге қабілеттілігін арттыру бойынша талдамалық зерттеулер жүргізетін болады, оның ішінде:

- әлемдегі және Қазақстанның өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындарындағы еңбек өнімділігінің серпінінде;

- Қазақстанның өңдеуші өнеркәсіп салалары мен кәсіпорындары арасындағы кооперациялық байланыстарды дамыту;

- Қазақстанның өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында еңбек өнімділігінің өсуіне өндірістік-басқару факторларының әсерін талдау;

- еңбек өнімділігінің өсуіне кедергі келтіретін сын-қатерлер мен кедергілерді анықтау;

- өндірістік-басқару факторларын жетілдіру мүмкіндіктерін анықтау.

Зерттеу нәтижелері Қазақстан Республикасында өнімділікті арттыру және өнеркәсіпті дамыту үшін шаралар бойынша ұсынымдар әзірлеу үшін негіз болады.

Қазақстан Республикасы экономикасының шикізат және өңдеу секторларының ірі тапсырыс берушілері үшін отандық кәсіпорындардың өңделген өнімді әлеуетті жеткізушілердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру және дамыту үшін қоғам өнім берушілерді дамыту қызметін құруға және дамытуға белсенді қатысады. Қызмет олардың құзыретін арттыру, ұсынылатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің сапасы мен сенімділігі мәселелерінде ірі сатып алушылардың талаптарына сәйкес келу үшін шағын және орта бизнеспен тығыз жұмыс істейтін болады, бұл ретте олардың тиісті ірі сатып алушылармен өндірістік-сауда байланыстарын дамытуға көмектеседі.

2) Аумақтық кластерлерді дамыту жөніндегі шаралар

Кластерлік саясатты іске асыру өңірлік бөліністе өңдеу өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін арттырудың аса маңызды құралдарының бірі болып табылады.

Аумақтық кластерлерді дамыту мыналар арқылы жүзеге асырылады:

1) өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну;

2) кластерлік саясаттың бағыттары мен құралдарын қалыптастыру;

3) аумақтық кластерлердің қатысушылары болып табылатын өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілеріне ақпараттық-консультациялық, талдамалық және өзге де қызметтер көрсету арқылы жүзеге асырылады;

4) кластерлік бастамаларды диагностикалау және ілгерілету.

Оқшаулауға тұрақты үрдісті көрсететін кластерлік топтардың қазіргі жай-күйін талдауды қамтамасыз ету үшін кластерлердің даму деңгейін және олардың алдағы перспективаларын айқындай отырып, өңірлердегі кластерлік бастамалардың диагностикасы, аумақтық кластерлердің өңірлердің, салалардың, тұтастай елдің экономикасына әсерін бағалау жүргізіледі.

Аумақтық кластерлерді конкурстық іріктеу жүргізіледі, оның қорытындысы бойынша өңірлер бөлінісінде кластерлік бастамалардың тізілімі қалыптастырылатын болады (өңірлерде кластерлерді анықтау немесе сәйкестендіру және кейіннен саралау). Тізілім конкурстық іріктеу нәтижелері бойынша өзектендірілетін болады.

Аумақтық кластерлерді мемлекеттік ынталандыруды аумақтық кластерлерді конкурстық іріктеу қорытындылары бойынша және (немесе) аумақтық кластерлер тізілімімен және индустриялық саясаттағы ұлттық басымдықтарға сәйкес жүзеге асыру жоспарлануда.

Қоғам іріктелген 6 аумақтық кластерге мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсынуды қоса алғанда, аумақтық кластерлерді дамыту процестерін сүйемелдеу жөніндегі жұмысты жалғастыратын болады; кластерлік қауымдастықтарды құру жөніндегі үлгілік құжаттарды қалыптастыру, кластерлік процестің барлық қатысушыларына әдіснамалық және ақпараттық қолдау көрсету және т. б.

3) Өңделген тауарлардың ішкі нарығын дамыту жөніндегі шаралар

Өңдеу өнеркәсіптің ішкі өндірісін дамыту қоғамның бірқатар іс-шараларды іске асыруы арқылы, оның ішінде, бірақ еш кедергісіз, сүйемелденуі тиіс:

- Отандық өндірушілердің тауарларын сатып алу бойынша ұзақ мерзімді шарттар мен оффтейк келісімшарттар жасасуға жәрдем көрсету. Мұндай шарттарды жасасу өндірушіні ұзақ мерзімді тапсырыспен және тиісінше ішкі нарықты тұрақты дамыту және өңдеу өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру факторымен қамтамасыз етуге кепілдік береді.

- Ірі өндірістердің айналасында технологиялық байланысты және сервистік қызметтер көрсету, жинақтаушы материалдар шығару және өндіріс пен тұтыну қалдықтарын қайта өңдеу және (немесе) кәдеге жарату бойынша шағын және орта кәсіпорындар құру арқылы өндірістерді оқшауландыруды ынталандыру. Жергіліктендіру ірі кәсіпорындарға инвесторлар ретіндегі өз позицияларын нығайтуға, шок кәсіпорындарына бәсекеге қабілеттілікті арттыруға және құзыреттер жиынтығын кеңейтуге мүмкіндік береді.

- Сатып алу туралы ақпаратты ұсынатын субъектілердің елішілік құндылығына тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу мониторингі.

- Мұнай-газ жобалары операторларының (ҚМГ, ҚПО, НКОК, ТШО) машина жасауда, сервистік компаниялар саласында жұмыс істеп тұрған өндірістерді дамыту мен жаңа өндірістерді құруда бірлескен іс-қимылдарды үйлестіру, кадрлық әлеуетті дамыту, операторлар мен мұнай-газ

компанияларының сатып алуы шеңберінде тендерлік рәсімдерді біріздендіру, сондай-ақ отандық тауар өндірушілердің бірыңғай дерекқорын құру бөлігінде одан әрі жұмыс істеуі.

- Отандық өнімді танымал ету бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмысын жүргізу.

Қоғам тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің және оларды берушілердің дерекқорын қалыптастыру және жүргізу, сондай-ақ ел ішіндегі құндылықты дамытуға және жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде пайдаланылатын тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған ақпараттық жүйелерді сүйемелдеу жөніндегі жұмысты жалғастырады.

1.2 Қазақстанның интеграциялық процестері шеңберінде өнеркәсіптің дамуын сүйемелдеу

Еуразиялық экономикалық одақтағы (бұдан әрі – ЕАЭО) Интеграциялық процестерді тереңдете отырып, Қоғам:

- * Қазақстанның ДСҰ-дағы тарифтік міндеттемелерін ескере отырып, ЕАЭО шеңберінде кедендік-тарифтік реттеу мәселелерін, атап айтқанда отандық өндірушілерді қолдау мақсатында шикізат пен материалдарға импорттық кедендік баждарды босату және төмендету бойынша мәселелерді қарайды.

- Шет елдермен үкіметаралық өзара іс-қимылдың әртүрлі ұйымдастырушылық тетіктері арқылы әріптес елдермен сауда-экономикалық және кооперациялық байланыстарды дамытуға, оның ішінде ЕАЭО мен үшінші елдер арасында еркін сауда аймақтары туралы келісімдер жасасу жөнінде ұсыныстар дайындауға қатысады.

- ЕАЭО – ға мүше мемлекеттердің өнеркәсіптік кәсіпорындарының өзара іс-қимылын және ЕАЭО ішкі нарығының тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін Еуразиялық өнеркәсіптік кооперация, қосалқы келісімшарт жасасу және технологиялар трансфері желісін құруға қатысу. Бұл өндірістің ұйымдық құрылымының тиімділігін арттыруға және өнеркәсіп өнімін әзірлеуге, өндіруге және сервистік қызмет көрсетуге, сондай-ақ, технологиялық процестерді орындауға тапсырыстар орналастыру арқылы отандық кәсіпорындардың өндірістік қуаттарын оңтайлы жүктеуге мүмкіндік береді.

2 - міндет. Өндеу өнеркәсібі кәсіпорындарын мемлекеттік ынталандырудың тікелей шараларын ұсыну

Қоғам, өнеркәсіпті дамыту саласындағы даму институты ретінде өнеркәсіп саласындағы қызмет субъектілеріне еңбек өнімділігін арттыруға, ішкі нарықта тауарлар мен қызметтерді жылжытуға, аумақтық кластерлерді дамытуға, өнеркәсіптік гранттар беруге бағытталған тікелей мемлекеттік ынталандыруды ұсыну бойынша операторлық функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті.

Өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шаралары "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ұсынылатын болады. Оны іске асырудың барлық кезеңдерінде кәсіпорындардың жобаларын сүйемелдеуді көздейтін жобалық тәсілді енгізу көзделеді.

Бәсекеге қабілеттілікті арттыру туралы келісім шеңберінде өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандырудың тікелей шараларын ұсынудың негізгі шарты өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорнының басым тауарлар тізбесіне кіретін өнімді өндіруге бағдарлануы және алушының өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын қарсы міндеттемелер қабылдауы болып табылады. Қоғам қарсы міндеттемелердің мониторингі бойынша, сондай-ақ, бәсекеге қабілеттілікті арттыру туралы келісімдердің іске асырылуын іріктеу, сүйемелдеу, талдау бойынша қызметтер көрсететін болады.

Қоғам жұмыс істейтін тікелей мемлекеттік ынталандыру шараларының тізбесі мыналарды қамтиды:

- еңбек өнімділігін арттыру бойынша шығындарды өтеу;
- ішкі нарықта өңделген тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жылжыту бойынша шығындарды өтеу;
- отандық өңделген тауарларды ілгерілету бойынша шығындарды өтеу (2021 жылға дейін);
- аумақтық кластерлерді дамытуда өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну.

Болашақта қаржыландыру мәселесін шешу кезінде Қоғам келесі жаңа қолдау шаралары бойынша оператор болады:

- сәйкестендіру құралдарын немесе материалдық жеткізгіштерді, сондай-ақ инженерлік бағдарламалық қамтылымды салуға арналған жабдықты сатып алу арқылы өндірісті қайта жаратқандыруға жұмсалатын шығындарды өтеу;
- сәйкестендіру құралдарын сатып алуға (сатып алуға) жұмсалған шығындарды өтеу;
- өнеркәсіптік грант.

6.3. Өңдеу өнеркәсібімен аралас салалар мен экономика салаларын дамытуға жәрдемдесу

Индустриялық даму өндірісті ресурстық және сервистік қамтамасыз етудегі, өңделген тауарларды тасымалдауды және тұтынуды қамтамасыз етудегі ағымдағы және болашақтағы қажеттіліктерді ескеретін барабар дамудан және онымен сабақтас салалар мен экономика аясынан оқшау жүре алмайды.

Тиісінше, бұл бағыттың мақсаты өңдеуші өнеркәсіппен шектес салалар мен экономика салаларының бәсекеге қабілеттілігін арттыру болып табылады.

Қоғам үшін көлік және логистика, құрылыс, энергия тиімділігі, қоршаған ортаны қорғау, табиғи және қайталама ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру, өңдеу өнеркәсібінде "жасыл" технологияларды дамыту, келешегі

зор салалар, мысалы, сирек кездесетін металдар, инновациялық құрылыс материалдары және т. б. салалар басым салалар болып табылады.

1 - міндет. Экономиканың жекелеген салалары мен аяларын дамытуды ақпараттық-талдамалық және сараптамалық сүйемелдеу

Көлік және логистика саласында Қоғам ұлттық операторлармен үйлестіре отырып, көлік инфрақұрылымын теңгерімді дамыту жөнінде сараптамалық қорытындылар мен ұсыныстар дайындай отырып, көлік саласындағы ішкі және сыртқы нарықтарға талдамалық зерттеулер жүргізетін болады.

Қоғамның көлік саласындағы бағдарламаларды іске асыру мониторингі және "Қуатты өңірлер - ел өсуінің қозғаушысы" ұлттық жобасының нысаналы көрсеткіштеріне қол жеткізу бойынша тиісті шараларды әзірлеу бөлігінде қатысуы болжанып отыр.

"Жасыл" энергетиканы, цифрлық технологияларды, электромобильдер, электроника және гаджеттер өндірісін дамытудың әлемдік үрдістеріне байланысты Қазақстанның өңдеуші өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін сирек кездесетін және жерде сирек кездесетін металдар саласы перспективалы мәнге ие, оны дамыту үшін тиісті бағдарлама әзірлеу орынды болады. Қазақстан сирек кездесетін металдардың, литийдің, танталдың, бериллийдің, ванадийдің, кремнийдің және т. б. бай табиғи қорларының негізінде қосылған құны жоғары өндірістер құруға ТҰК тарту үшін әлеуетті мүмкіндіктерге ие.

Сондай-ақ, өнеркәсіптік-инновациялық даму шеңберінде өнеркәсіптік кәсіпорындарды ресурстық қамтамасыз ету үшін су шаруашылығын талдау, бағалау және дамыту бойынша талдамалық жұмыстар, өнеркәсіптік кәсіпорындардың энергия тиімділігін бағалау және арттыру, құрылыс индустриясын дамыту және т. б. бойынша талдамалық қызметтер қызығушылық тудырады.

6.4. Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын дамытуды үйлестіру

Қоғам ҚР-дағы арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар бойынша бірыңғай үйлестіру орталығы ретінде **тиімділікті арттыру мақсатында** АЭА және ИА-ның инвестициялық тартымдылығын дамытуды, ілгерілетуді және арттыруды үйлестіру жөніндегі жұмысты жандандырады.

Қоғамның құзыреті шеңберінде қамтамасыз ету үшін үш негізгі міндет тұрған АЭА және ИА аумағында бизнес жүргізу үшін тартымды жағдайларды қамтамасыз ету негізгі фактор болып табылады.

1 - міндет. Үйлестіру функциялары және уәкілетті мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл

Қоғам уәкілетті органмен бірлесіп Қазақстандағы АЭА мен ИА-ның инвестициялық тартымдылығын арттыру, сондай-ақ, тиімділігін дамыту және арттыру мақсатында АЭА мен ИА жұмыс істеу мәселелеріне жаңа тәсілдерді әзірлейді.

Негізгі іс-шаралар АЭА қатысушыларының бірыңғай тізілімін және ИА бірыңғай тізілімін жүргізуді және АЭА аумағында қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру кезінде салық жеңілдіктерін алу үшін АЭА қатысушыларына тіркелгенін куәландыратын куәліктер беруді қамтиды. Барлық қатысушылардың онлайн режимінде жедел өзара іс-қимылын қамтамасыз ету үшін қоғам қатысушыларды тіркеуге, тізілім жүргізуге және т. б. байланысты бизнес-процестерді автоматтандыру бойынша жұмысты жалғастыратын болады.

Уәкілетті органмен өзара іс-қимыл шеңберінде Қоғам инфрақұрылым объектілері құрылысының аяқталуын үйлестіруге, инженерлік және цифрлық инфрақұрылымның әлеуеті, жаһандық ҚҚТ-ға ықпалдасу мүмкіндіктері бойынша салынған және салуға жоспарланған қолданыстағы АЭА тиімділігіне тексеру және талдау жүргізуге, олардың тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар әзірлеуге қатысады.

2 - міндет. Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарда басқару сапасын арттыру

Қоғам тәуелсіз директорлар ретінде Директорлар кеңесіне (Байқау кеңесінің мүшелері) қатысу, басқарушы компанияларды басқару үшін тұлғаларды конкурстық іріктеуге қатысу, отандық АЭА мен ИА-да корпоративтік басқарудың оң тәжірибесін алмасуды және трансляциялауды қамтамасыз ету арқылы АЭА мен ИА басқарушы компанияларында тиісті корпоративтік басқаруды жолға қоюға ұмтылатын болады.

Қоғамның күш-жігері жұмыс істеп тұрған АЭА мен ИА-дағы корпоративтік басқару практикасының деңгейін арттыруға және оны біріздендіруге мүмкіндік береді.

Негізгі шаралардың бірі АЭА және ИА даму стратегиясын, арнайы экономикалық аймақтар үшін жобаларды іріктеу критерийлерін әзірлеу бойынша ұсынымдар (ұсыныстар) әзірлеу болып табылады.

Қоғам басқарушы компанияларға нарық пен жобаларға талдау жүргізуде, бизнес-процестер мен ішкі рәсімдерді әзірлеу мен ретке келтіруде, қызмет пен дамудың проблемалық мәселелерін шешу тетіктерін құруда, мүдделерді қорғауда, қызметкерлерді оқытуда, консультанттар тартуда (қаржыландыру болған жағдайда) қолдау көрсетеді.

3 - міндет. Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын ілгерілету

Қоғам жұмыс істеп тұрған АЭА және ИА алаңдарына инвесторлар тартуға жәрдемдесетін болады. Осыған байланысты АЭА және ИА басқарушы компанияларының маркетингтік стратегиясын әзірлеу бойынша консультациялар беру маңызды мәнге ие болады. АЭА мен ИА-ны ілгерілетуге бағытталған арнайы маркетингтік іс-шаралар жүргізу, оның ішінде АЭА мен Қазақстан Республикасынан әлеуетті қатысушылар (қаржыландыру болған кезде) үшін инвестициялық тизерлер әзірлеу мүмкін болады.

Қоғам АЭА және ИА қатысушыларына әкімшілік кедергілерді жоюға және жүйелі мәселелерді шешуге жәрдемдесу арқылы инвестициялық жобаларды іске асыруда, оның ішінде АЭА және ИА қатысушыларының, сондай-ақ, басқарушы компанияларының түйткілді мәселелері бойынша ауызша және жазбаша консультациялар көрсету арқылы жан-жақты көмек көрсететін болады.

Синергетикалық әсер алу үшін әртүрлі АЭА мен Қазақстан Республикасының қатысушылары арасында тығыз кооперация мен өндірістік-өткізу байланыстарын жолға қоюда қоғамның жәрдемдесуі маңызды рөл атқаратын болады.

6.5 Өнеркәсіптік кәсіпорындарды өндірістік процестерге цифрлық технологияларды енгізу бойынша ынталандыру

Қоғам Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі жетекшілік ететін экономика секторларын цифрлық трансформациялау үшін ақпараттық-талдамалық және консультациялық қызметтер көрсететін болады.

Осы стратегиялық бағыттың мақсаты өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарын технологиялық жаңғырту деңгейін арттыру болып табылады.

1 - міндет. Өнеркәсіпті цифрлық трансформациялау және 4.0 Индустрияны енгізу саласындағы сараптамалық қызмет

Өнеркәсіптік кәсіпорындарды цифрлық трансформациялауға жәрдемдесу үшін қоғам мынадай іс-шараларды жүзеге асыратын болады:

- цифрландыруды ынталандыру шараларымен өнеркәсіптік кәсіпорындарды қолдау арқылы өнеркәсіпте 4.0 Индустрияның көрсету жобаларын құру;

- өнеркәсіптік кәсіпорындарды цифрлық трансформация саласындағы шаралармен ынталандыру;

- кәсіпорындардың цифрландыруға дайындық деңгейін анықтау және цифрландырудың жол карталарын әзірлеу;

- өнеркәсіптік кәсіпорындардың өнеркәсіпті цифрлық трансформациялау және 4.0 Индустрияны енгізу бойынша цифрлық стратегияларды/ұсынымдарды енгізуін әзірлеу және сүйемелдеу;

- кәсіпорындар мен мүдделі ұйымдардың (IT-компаниялар, ҒЗИ, оқу орындары және т. б.) өзара іс-қимылы үшін қолжетімді экожүйені құру және сүйемелдеу;

- өңдеу өнеркәсібі салалары үшін 4.0 Индустрия саласында сараптамалық білім базасын қалыптастыру және дамыту;

- 4.0 Индустрия тақырыбы бойынша өнеркәсіптік кәсіпорындар қызметкерлерінің құзыреттілік деңгейін арттыруға бағытталған оқыту іс-шаралары;

- модельдік цифрлық фабрикаларды тираждау үшін жағдай жасау;

- нормативтік құжаттарды әзірлеуге қатысу және цифрландыру мәселелері бойынша әдіснамалық тәсілдерді анықтау.

Жыл сайын қоғам жаңа өнімді әзірлеу үшін қажетті уақытты қысқарту, сондай-ақ кәсіпорындар жұмысының тиімділігін арттыру үшін ресурстарды оңтайландыру арқылы кәсіпорындардың өнімділігін арттыру мақсатында өнеркәсіптік кәсіпорындардың технологиялық процестерін цифрландыру стратегиялары үшін ұсынымдар әзірлеу бойынша іс-шаралар жүргізетін болады.

Жүргізіліп жатқан жұмыстар кәсіпорынның ағымдағы жағдайын талдауды, жаңғырту процесінің егжей-тегжейлі сипаттамасын, кезең-кезеңімен цифрлық жол карталарын, ұсынылатын отандық цифрлық шешімдердің пулын және мемлекеттік ынталандыру құралдарының (гранттар, кредиттер, өтеу және қоса қаржыландыру құралдары және т.б.) қолданыстағы шараларын қамтиды. Бұдан басқа, кәсіпорындарға әзірленген цифрлық стратегияларды іске асыру кезінде сүйемелдеуге жәрдем көрсетілетін болады.

Қазақстандық өнеркәсіптің цифрлық трансформациясын дамыту және өнеркәсіпке отандық цифрлық шешімдерді ілгерілету / енгізу үшін Қоғам мүдделі тараптардың (*АТ-компаниялар, ғылыми-зерттеу институттары және т.б.*) және өнеркәсіптік кәсіпорындардың өзара іс-қимылы үшін қолжетімді экожүйені құру және сүйемелдеу жөніндегі жұмысты жүргізетін болады.

Экожүйені іске асыру нәтижелері бойынша АТ-компаниялардың, ғылыми-зерттеу институттарының, мемлекеттік органдардың өнеркәсіппен ынтымақтастық мүмкіндіктерін кеңейту, сапалы және бәсекеге қабілетті өнім жасауға ынталандыру, өнеркәсіптік кәсіпорындардың біліктілігі мен цифрландыру деңгейін арттыру күтілуде.

Цифрлық технологияларды пайдаланатын кәсіпорындардың үлесін арттыру мақсатында Қоғам өнеркәсіп салалары (машина жасау, тау-кен металлургия кешені және т.б.) үшін 4.0 Индустрия саласындағы сараптамалық білім базасын құратын болады.

Білім базасы халықаралық озық тәжірибелермен бірге өнеркәсіптік кәсіпорындарды цифрлық трансформациялау саласында жинақталған эмпирикалық деректерді шоғырландырады және өнеркәсіптік кәсіпорындар үшін қолжетімді құрылымдалған нысанда ұсынады.

Цифрлық технологияларды енгізу арқылы өнеркәсіптік кәсіпорындарға операциялық қызметтің тиімділігін арттыруға жәрдемдесу мақсатында Қоғам отандық және шетелдік сарапшы ұйымдарды тарта отырып, 4.0 Индустрия тақырыбы бойынша кәсіпорындар өкілдерін оқыту жөніндегі іс-шараларды жүргізетін болады.

QazIndustry президенттің 2018 жылғы Қазақстан халқына жолдауларын іске асыру жөніндегі жалпыұлттық жоспарға және "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасының іс-шаралар жоспарына сәйкес "Модельдік цифрлық фабрикалар" жобасын іске асыруда. Модельдік цифрлық

фабрикалардың, сондай-ақ, тау-кен металлургия кешенінің ірі кәсіпорындарының цифрлық жобаларды енгізу тиімділігіне мониторинг және бағалау тұрақты негізде жүргізілетін болады.

Бұдан басқа, Қоғам базасында жетекші отандық және шетелдік сарапшыларды және (немесе) сараптама ұйымдарын, халықаралық технологиялық компанияларды, зерттеу ұйымдарын, жекелеген негіздер бойынша қызметті жүзеге асыратын мамандандырылған құзырет орталықтарын тарта отырып, Қазақстан Республикасының өңдеуі өнеркәсібін цифрлық трансформациялау бағыты және 4.0 Индустрияны енгізу бойынша салалық технологиялық құзыреттер орталығы құрылатын болады.

6.6. QazIndustry институционалдық дамуы

Ұзақ мерзімді перспективада қоғамның институционалдық дамуы ҚР Үкіметі мен уәкілетті мемлекеттік органдардың өнеркәсіпті және экономиканың басқа да салаларын дамыту бойынша шешімдерді әзірлеуі мен қабылдауы кезінде QazIndustryдың пікірлері мен ұсыныстарының құндылығын тануды қамтамасыз ететін көшбасшылыққа қол жеткізуге бағытталған.

Тиісінше, Қоғам өз қызметінің салаларын үнемі кеңейтіп, нәтижелерінің сапасын жақсартуы қажет.

Жалпы, дамудың осы бағыты қызметтің функционалдық бағыттары бойынша стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу шеңберінде Қоғам **қызметінің тиімділігін арттыру үшін** қажетті ішкі жағдайларды қамтамасыз етуге арналған.

Қоғамды институционалдық дамытудың стратегиялық міндеттері:

1 - міндет. Корпоративтік басқаруды жетілдіру

Қоғам корпоративтік басқаруды қызметтің тиімділігін арттыру және беделін нығайту құралы ретінде қарастырады.

Қоғамда корпоративтік басқаруды дамыту корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспарларды іске асыру арқылы, оның ішінде корпоративтік басқаруды ішкі диагностикалау нәтижелері негізінде әзірленетін практиканы жақсартуға бағытталатын болады.

Қоғам ішкі және сыртқы ортаның елеулі өзгерістерін ескере отырып, стратегияны іске асырудың, стратегиялық мақсаттар мен міндеттерді түзетудің немесе өзектілендірудің түйткілді мәселелерін қарау мақсатында мерзімді негізде кемінде екі жылда бір рет директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің қатысуымен стратегиялық сессиялар өткізетін болады.

2 - міндет. Құзыреттерді дамыту

Қоғам ғылыми және зияткерлік қызметтің жинақталған тәжірибесі, білімі (зерттеу әдістері, талдау қызметінің нәтижелері, салалық білім қоры, тарихи жады), іскерлігі мен дағдысы, кәсіби сарапшылардың ұйымшыл командасы, қоғамның мемлекеттік органдармен, даму институттарымен, мамандандырылған компаниялармен, үкіметтік емес ұйымдармен, сарапшылық қоғамдастықпен, бизнес-құрылымдармен орнықты сыртқы

байланыстары, ҚР жетекші даму институттарының бірі ретіндегі беделі құрамында айтарлықтай институционалдық капиталға ие.

Алайда, елдің индустриялық дамуының "ойлы" орталығы ретіндегі Қоғамның өршіл пайымы құзыреттілікті үздіксіз арттыру міндетін алға қояды.

Бұл Қазақстанның талдамалық зерттеулер нарығында бәсекелестіктің күшеюіне, талдамалық және сараптамалық зерттеулер көлемдерінің ұлғаюына және тақырыптарының күрделенуіне, көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлерін (консультациялық, талдамалық, маркетингтік қызметтер, сараптамалық және т.б.) коммерцияландыруға байланысты.

Келесі бастамаларды іске асыру күтілуде, бірақ олармен шектелмейді:

- жаңа салалық құзыреттерді құру, мысалы, энергия тиімділігі, энергия аудиті, су ресурстары саласындағы талдау және сараптама, жобалардың елішілік құндылығын сараптау және т. б.;

- зерттеудің аспаптық аппаратын дамыту (жүйелік және факторлық талдау әдістері, теориялық қорыту және салыстыру әдістері, модельдеудің экономикалық-математикалық әдістері, басқарудың үлкен жүйелерінің теориясы, оңтайлы басқару теориясы, деректерді талдаудың экономикалық-статистикалық әдістері, оның ішінде параметрлік сараптама әдістері);

- мәселелердің түбірін анықтау және шешімдерді іздеу әдістері мен техникаларын меңгеру;

- білімді тереңдету және құзыреттілікті кеңейту үшін қызметкерлерді тұрақты оқыту;

- мамандандырылған ұйымдармен және сараптамалық қоғамдастықпен, оның ішінде қосалқы мердігерлікке тарту арқылы ынтымақтастық;

- мамандандырылған әдебиеттердің виртуалды корпоративтік кітапханасын, біліктілікті арттыру материалдарын және ұйымдастырушылық білімді құру;

- Қоғам қызметкерлерінің жаңа жұмыс тәсілдері мен тәсілдерін қолданудың оң тәжірибесін талқылау және тарату, пікір алмасу үшін ішкі алаң құру;

- халықаралық деңгейдегі сарапшыларды тарту отырып, жоғары деңгейдегі халықаралық іс-шараларға қатысу.

Жетекші университеттермен, зерттеу орталықтарымен, даму институттарымен, іскерлік, сараптамалық және кәсіби қоғамдастықтармен, мемлекеттік органдармен, бизнес құрылымдармен, шығармашылық ұжымдармен сындарлы диалог пен мақсатты өзара іс-қимылды жолға қою маңызды фактор болып табылады.

Жыл сайын қалыптастырылатын Қоғам қызметкерлерін оқыту бағдарламалары зерттеулердің/қызметтердің, оның ішінде коммерциялық шарттардың өзекті және талап етілетін бағыттары бойынша құзыреттерді арттыруға бағдарланатын болады.

Қоғам алдында тұрған мақсаттар мен міндеттер контекстінде негізгі менеджерлер мен қызметкерлерді оқытудың маңызды бағыттарының бірі

жүйелік ойлау, көшбасшылық, техникалық, белгісіздік жағдайында әлсіз сигналдарды көрсету және шешім қабылдау, softskills, бухгалтерлерге арналған DipIFR сертификаттау болып табылады.

3 - міндет. Жекелеген қызмет түрлерін коммерцияландыру

Мемлекеттік тапсырыстарға тәуелділікті төмендету мақсатында консалтингтік қызметтер, маркетингтік зерттеулер, ақпараттық-талдамалық қызметтер сияқты Қоғамның кейбір қызмет түрлерін коммерцияландыруды күшейту көзделеді.

Қоғам ұйымдастырушылық құзыреттерді кеңейтуге және одан әрі даму мүмкіндіктерін арттыруға мүмкіндік беретін жетекші отандық және шетелдік мамандандырылған компаниялармен коммерциялық серіктестіктер немесе ынтымақтастықтың өзге де нысандарын құрудың орындылығын қарастырады.

Қызметтің негізгі бағыттары бойынша ақпаратты қоғам сайтында тұрақты өзектендіру және толық нұсқаларға қолжетімділікті коммерцияландыруға қол жеткізе отырып, талдамалық зерттеулер нәтижелерінің демо-нұсқасын орналастыру әлеуетті тапсырыс берушілер тарапынан қызығушылықтың артуына ықпал ететін болады.

Қоғам жүргізетін талдамалық зерттеулердің нәтижелері бойынша жетекші және танымал БАҚ-та, оның ішінде шет тілдерінде мақалалар жариялау қоғам имиджінің өсуіне де, сондай-ақ, талдау нәтижелерін коммерцияландыру мүмкіндіктерін кеңейтуге де ықпал ететін болады.

Бұл ретте Қоғамның коммерциялық қызметі мемлекеттік тапсырыс бойынша қызмет көрсету көлемі мен сапасының төмендеуіне және кәсіби қызметтердің отандық нарығындағы бәсекелестіктің шектелуіне әкеп соқтырмауға тиіс.

4 - міндет. Операциялық тиімділікті арттыру

Операциялық тиімділіктің өсуі ұйымдастырушылық даму жобаларын іске асырумен және ұйымдастырушылық өзгерістерді енгізумен байланысты болып табылады.

Қарастырылып отырған кезеңде ұйымдастырушылық дамудың негізгі міндеті жобалық кеңсені енгізу жобаларын қоса алғанда, қоғамды цифрлық трансформациялау, бизнес субъектілерін мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну бойынша операторлық қызметтер көрсетудің бизнес-процестерін автоматтандыру, кадрлық құжат айналымы, басқарма жұмысы, цифрлық жүйелерді интеграциялау болып табылады.

Жобалық кеңсе кіріс шарттарын, әкімшілік-басқару міндеттерін, ішкі жобалар мен қоғамның іс-шараларын нақты қамтитын болады.

2019 жылы басталған қызмет көрсету сапасын жақсарту, шешімдер қабылдауды жеделдету, қызметтерді тұтынушыларды қамтуды кеңейту және қызметтерге қолжетімділікті ұлғайту, бақылауды және мониторингті күшейту мақсатында мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну бойынша бизнес-процестерді жетілдіру және реинжиниринг процесі жалғасатын болады.

Бұл кезеңде реинжиниринг мыналарды қамтиды::

- негізгі бизнес-процесті оңтайландыру және автоматтандыру: өтінімдерді қабылдаудан бастап мемлекеттік ынталандыру шараларын алған субъектілерге шаралар беруге және мониторинг жүргізуге дейін;

- қызметкерлерді оқыту;

- сервис сапасын жақсарту үшін тұтынушыларға тұрақты сауалнама жүргізу нәтижелерін жүйелі түрде есепке алу;

- мемлекеттік органдардың қолданыстағы ақпараттық ресурстарымен біріктіру.

Сонымен қатар, Қоғам үнемді өндірістің әдістері мен практикалық құралдарын енгізудің орындылығын қарастырады, бұл негізгі және қолдау көрсететін бизнес-процестерде құндылықтар тудырмайтын жасырын шығындарды анықтауға және азайтуға мүмкіндік береді.

Қоғамды цифрлық трансформациялау жекелеген бизнес-процестердің және тұтастай қоғам қызметінің тиімділігін едәуір арттыруға мүмкіндік береді. Оны жүзеге асыру үшін қоғамды цифрлық трансформациялау стратегиясы әзірленетін болады, оның шеңберінде:

- сандық трансформацияның көрінісі мен мақсатты әсері анықталды;

- жобалар/бағдарламалар портфелі және цифрлық трансформацияны басқару моделі құрылды;

- "жол картасы" қалыптастырылып, цифрлық стратегия қалыптастырылды.

5 - міндет. Адами капиталды дамыту

Қоғам өзін қоғамда жұмыс істейтін адамдар табысты өмір сүрудің басты құндылығы мен негізі болып табылатын әлеуметтік жауапты ұйым ретінде таниды және мәлімдейді.

Қоғам адами капиталдың дамуына, өз қызметкерлерінің кәсіби және жеке өсуіне жан-жақты жәрдемдесетін, оларға лайықты еңбек жағдайларын, қауіпсіздік пен денсаулық сақтауды қамтамасыз ететін болады.

Конкурстық комиссияның қатысуымен конкурстық іріктеу негізінде жаңа қызметкерлерді жұмысқа қабылдау кезінде техникалық білімі және өндірістік кәсіпорындарда жұмыс өтілі бар мамандарға басымдық беріледі.

5.1 Еңбек жағдайларын және қауіпсіздікті жақсарту

"Ойлылардың" таралып кетуін болдырмау, жоғары кәсіби сарапшыларды сақтау және тарту үшін Қоғам әділ және бәсекеге қабілетті еңбек сыйақысын қамтамасыз етуге, Қоғам қызметкерлерін қосымша ынталандыру және материалдық емес ынталандыру бағыттарын кеңейтуге ұмтылатын болады.

Қоғам қызметкерлердің шығармашылық әлеуетін неғұрлым толық ашу және дамыту үшін менеджментте икемді тәсілдерді енгізуге ұмтылады.

Еңбек өнімділігін арттыру жолдарының бірі әкімшілік-өндірістік персонал мақсаттарының жеке карталарын әзірлеу және материалдық ынталандыру үшін олардың жетістіктерін бағалау арқылы қызметті әділ және жүйелі бағалау болып табылады.

Жұмыс орындарындағы еңбек жағдайлары мен қауіпсіздікті жақсарту үшін Қоғам ескірген кеңсе жиһаздарын (мораторийді алып тастағаннан кейін), компьютерлік және ұйымдастыру техникасын ауыстыра отырып, материалдық-техникалық базаны біртіндеп жаңартып отырады.

Денсаулықты және өмір сапасын сақтау туралы қамқорлық шеңберінде қызметкерлерді ерікті медициналық сақтандыру бағдарламасының жағдайларын жақсарту мүмкіндігі қаралатын болады.

5.2 Қолайлы микроклиматты сақтау

Қоғамдағы қолайлы микроклимат әр адамның зияткерлік және адамгершілік әлеуетін ашуға және қызметкерлердің бірлескен жұмысқа қанағаттануына ықпал етеді.

Табыстың негізгі аспектісі қызметкерлердің көпшілігі ортақ құндылықтарға негізделген және қоғамның мақсаттарына жету үшін бірлескен жұмыста ұйымшылдыққа ықпал ететін ұйымдастырушылық мәдениетті қалыптастыру болып табылады.

Қоғам атқаратын лауазымына қарамастан, оның ішінде еңбек жағдайларына, бағалауға, сыйақыға, кәсіби дамуына, мансаптық өсуіне және т. б. қатысты қызметкерлерге әділ қарым-қатынасты қамтамасыз ету үшін меритократия қағидатын қатаң ұстанатын болады.

Салмақты кадр саясатын жүргізу үшін Қоғам толыққанды HR қызметін құрады, оның негізгі міндеттері бағалы мамандарды тарту және ұстап қалу, корпоративтік оқытуды ұйымдастыру және қызметкерлердің кәсіби өсуіне жәрдемдесу, материалдық емес ынталандыру жүйесін енгізу болады.

Қоғам тәлімгерлік бағдарламаларын, кадр резервін қалыптастыруды, ішкі ротация жүйесін, оқу демалыстарын беруді және т. б. қоса алғанда, кәсіби даму және мансаптық өсу үшін өзге де мүмкіндіктерді ынталандыратын және ұсынатын болады.

Жанжал деңгейін төмендету және қоғамдағы командалық коммуникациялардың сапасын арттыру үшін ұжымдық талқылау және жалпы міндеттер мен проблемаларды шешу процестеріне қатысуды ынталандыратын ойын элементтері сияқты құралдар қолданылады.

Сонымен қатар, ішкі әлеуметтік зерттеулер нәтижелерінің негізінде қоғамның әлеуметтік дамуының неғұрлым тар мәселелерін шешу үшін арнайы нысаналы бағдарламалар, мысалы, "Таланттарды қолдау", "Жас мамандарды қолдау", "Тәлімгерлікті ынталандыру" және т. б. әзірленетін болады.

6 - міндет. QazIndustry қызметіндегі ашықтықты арттыру

QazIndustry-дің ұлттық өнеркәсіптік-инновациялық жүйедегі маңызды рөлі мен мәртебесін ескере отырып, мемлекет, бизнес және қоғам тарапынан іскерлік беделі және Қоғамға сенімін нығайтуға ықпал ететін Қоғам қызметі туралы ақпараттың ашықтығын және ашылуын қамтамасыз ету стратегиялық маңызға ие.

Қоғам ашықтықтың жоғары деңгейін қамтамасыз етуге ниетті:

1) қолданыстағы заңнаманың және жалғыз акционердің талаптарына сәйкес ақпаратты уақтылы және толық ашу;

2) өнеркәсіптік-инновациялық даму саясатын әзірлеу және іске асыру процесінде пікірлерді талқылау үшін БАҚ-пен, мемлекеттік органдармен, бизнеспен, даму институттарымен және қоғаммен кездесулер (дөңгелек үстелдер, брифингтер) ұйымдастыру;

3) қызметті БАҚ-та, Қоғам сайтында, әлеуметтік желілерде жариялау;

4) тікелей кездесулер ұйымдастыру, кәсіпорындарға бару, ауызша және жазбаша консультациялар беру, сайтта және әлеуметтік желілерде жарнама беру арқылы өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерін мемлекеттік ынталандыру шаралары туралы хабардар ету;

5) кері байланыс арналарын ұйымдастыру және әлеуметтік желілер, басқарма төрағасының блогы арқылы келіп түсетін сигналдарға жауап беру.

Қоғам тұрақты түрде ақпараттық алаңға аудит жүргізеді, жыл сайынғы медиа-жоспарды әзірлеп, іске асырады.

Қоғамның PR-қызметі мақсатты аудитория арасында танылу мақсатына қол жеткізуге бағытталады:

1) елдің өнеркәсіптік-инновациялық қызметі мәселелері бойынша ақпараттық-талдамалық, ғылыми-әдістемелік қызметтер жүргізуде;

2) бизнесті мемлекеттік ынталандыру шараларын ұсыну операторларының бірі ретінде;

3) ғылыми, маркетингтік және талдамалық зерттеулердің кең спектрін жүргізе алатын консалтингтік компания ретінде халықаралық ұйымдар және даму институттарының арасында.

Қоғаммен және мүдделі тұлғалармен сындарлы диалог жүргізу мақсатында қоғамның жария сарапшыларының пулы құрылады.

Түзетуді ескере отырып, нысаналы көрсеткіштер

Стратегиялық міндеттер	Көрсеткіштері	Өлш. бірл.	2020	2021	2022	2023	2024
1 - бағыт. QazIndustry-дің Қазақстанның өнеркәсібі мен сабақтас салаларын дамытудың "ақыл-ой орталығы" ретіндегі сараптамалық-талдамалық қызметі							
Мақсаты Қазақстанның одан әрі өнеркәсіптік-инновациялық дамуы жөнінде ұсыныстар әзірлеу							
1. Өнеркәсіптік-инновациялық дамуды ақпараттық-талдамалық сүйемелдеу	Өнеркәсіпті дамыту саласындағы уәкілетті мемлекеттік органға көрсетілген қызметтер саны*	бірлік	-	-	14	14	14
	ИИДМБ 2020-2025 іске асыру мониторингі (ИИДМБ-дағы есептер саны)	бірлік	2	2	-	-	-
	Уәкілетті мемлекеттік органға одан әрі өнеркәсіптік-инновациялық даму мәселелері бойынша жіберілген ұсыныстар мен ұсынымдардың саны	бірлік	-	≥ 1	110	90	90
2. Қазақстан Республикасы өнеркәсібінің жай-күйі туралы Ұлттық баяндаманы қалыптастыруға қатысу	Индустриялық дамуды бағалау және өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру шараларын іске асыру тиімділігін талдау қорытындылары бойынша есептік ақпарат*	бірлік	-	-	-	1	1
2 - бағыт. Өңдеу өнеркәсібінде мемлекеттік ынталандырудың жүйелі және тікелей шараларын ұсыну							
Мақсаты Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарының бәсекеге қабілеттілігінің өсуі							
1. Өңдеуші өнеркәсіпті дамытуды қолдаудың жүйелі шараларын іске асыруға қатысу	Басым тауарлар мен қызметтердің бірыңғай картасын өзектендіру*	бірлік	-	1	-	-	-
	Басым тауарлардың тізбесін қалыптастыру*	бірлік	-	-	1	-	-
	Қоғамның жәрдемдесуімен жасалған отандық өндірушілердің тауарларын сатып алу бойынша ұзақ мерзімді шарттардың саны*	бірлік	-	35	35	35	35
	Қоғамның жәрдемдесуімен жасалған отандық өндірушілердің тауарларын сатып алу жөніндегі келісімшарттардың оффтейк саны*	бірлік	-	-	10	10	10
	Кластерлік бастамалар тізілімін қалыптастыру / өзектендіру*	бірлік	-	1	1	1	1
	Диагностикаланған кластерлік бастамалардың саны және олардың даму деңгейі*	бірлік	-	-	5	5	5
	Пилоттық аумақтық кластерлердің іске асырылған жобаларының саны*	бірлік	-	≥ 1	-	≥ 1	≥ 1
	Жеткізушілерді дамыту қызметі бағдарламасы бойынша аккредиттелген кәсіпорындар саны*	бірлік	20	30	40	40	40
	ЕАЭО аумағында отандық өнеркәсіптік өнімнің еркін жүруіне кедергі келтіретін анықталған кедергілер мен шектеулердің саны*	бірлік	-	-	3	3	2
	Бірыңғай индустрияландыру картасы шеңберінде мониторинг жүргізілетін енгізілетін жобалардың саны*	бірлік	-	-	85	90	95
	Өнеркәсіптік әлеуетке кешенді талдау жүргізілетін өңірлер саны*	бірлік	-	-	4	4	5
	Сүйемелденетін ақпараттық жүйелердің саны:	бірлік	-	-	2	2	2

	- Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде пайдаланылатын тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің және оларды өндірушілердің тізілімі*	бірлік	-	-	1	1	1
	- "Қазақстандық қамту" интернет-порталы*	бірлік	-	-	1	1	1
	Басым тауарлар бойынша инвестициялық паспорттардың саны*	бірлік	-	-	8	0	1
2. Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарына мемлекеттік ынталандырудың тікелей шараларын беру	Ішкі нарықта өңделген тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді ілгерілету бойынша мемлекеттік ынталандыру шараларын алған кәсіпкерлер жобаларының саны*	бірлік	50	148	-	50	50
	Отандық өңделген тауарларды ілгерілету бойынша мемлекеттік ынталандыру шараларын алған өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерінің саны*	бірлік	110	110	-	-	-
	Еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған мемлекеттік ынталандыру шараларын алған өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерінің саны*	бірлік	55	73	46	46	46
	Еңбек өнімділігін арттыруға мемлекеттік ынталандыру шараларын алған және қарсы міндеттемелерді орындаған өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерінің саны*	бірлік	18	27	39	46	46
	Өнеркәсіптік гранттар алған өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерінің саны*	бірлік	-	-	-	7	10
3 - бағыт. Өңдеу өнеркәсібі үшін аралас салалар мен экономика салаларын дамытуға жәрдемдесу							
Мақсаты Өңдеу өнеркәсібімен аралас салалар мен экономика салалары кәсіпорындарының бәсекеге қабілеттілігінің өсуі							
Экономиканың жекелеген салалары мен аяларын дамытуды ақпараттық-талдамалық және сараптамалық сүйемелдеу	Өңдеуші өнеркәсіппен шектес салаларды және экономика салаларын талдау және/немесе дамыту мәселелері бойынша Қоғамның уәкілетті мемлекеттік органдарға көрсеткен қызметтерінің саны*	бірлік	≥ 1	≥ 1	≥ 1	≥ 1	≥ 1
4 - бағыт. Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын дамытуды үйлестіру							
Мақсаты Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың тиімділігін арттыру							
Үйлестіру функциялары және уәкілетті мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл	Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың тиімділігін талдау және олардың тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу*	бірлік	1	-	-	-	-
Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарын ілгерілету және басқару сапасын арттыру	Арнайы экономикалық аймақтар аумағында шығарылатын өнімнің көлемі	млрд тенге	772,0	1 244,7	1 935,1	2 099,9	2 952,1
	АЭА қатысушылары ретінде тіркелген инвесторлардың саны (әкімшілік және тұрғын үй кешендерінің құрылысын есепке алмағанда)	бірлік	-	-	21	21	21

5 - бағыт. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды өндірістік процестерге цифрлық технологияларды енгізу бойынша ынталандыру							
Мақсаты: Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарын технологиялық жаңғырту деңгейін арттыру							
Өнеркәсіпті трансформациялау және 4.0 Индустрияны енгізу саласындағы сараптамалық қызмет	Цифрлық технологияларды пайдаланатын өңдеу өнеркәсіптің ірі және орта кәсіпорындарының үлесі*	%	5	7	11	15	19
	4.0 Индустрия тақырыптарына оқытылған ұйымдар мамандарының саны*	бірлік	-	-	50	50	50
	Өңдеуші өнеркәсіп салалары үшін 4.0 Индустрия саласында білім базасын қалыптастыру және дамыту (салалар саны)*	бірлік	-	-	2	2	-
	Кәсіпорындардың технологиялық процестерін цифрландыру стратегиясы үшін әзірленген ұсынымдар саны*	бірлік	-	-	40	60	80
6 - бағыт. QazIndustry институционалдық дамуы							
Мақсаты Қызметтің тиімділігін арттыру							
Корпоративтік басқаруды жетілдіру	Корпоративтік басқаруды жетілдіру жоспарының орындалу дәрежесі	%	100	-	100	100	100
Құзыреттерді дамыту	Қоғамның негізгі қызметінен түсетін кіріс	млн теңге	1 414	1 827	1 437	1 433	1 433
Операциялық тиімділікті арттыру	Өндірістік персоналдың бір қызметкеріне орташа өндірісі	млн теңге/адам.	10,0	14,0	10,2	10,2	10,2
	Тұтынушылардың операторлық қызметтер сапасына қанағаттану дәрежесі	%	55	60	65	70	75
	Қоғамның цифрлық трансформация стратегиясын әзірлеу	бірлік	-	-	1	-	-
Адами капиталды дамыту	Штатты қайта құруға немесе қысқартуға байланысты іс-шараларды қоспағанда, кадрлардың тұрақтамауы	%	20	20	17	14	12
	Қызметкерлердің қанағаттану дәрежесі	%	75	80	85	85	85
	Атқарушы орган құрамындағы әйелдердің үлесі	%	-	-	16	16	16
	Әйелдер атқаратын басшылық лауазымдар санының басшылық лауазымдардың жалпы санына арақатынасы	%	-	-	23	25	27
Қызметтің ашықтығын арттыру	БАҚ-тағы және қоғам сайтындағы жарияланымдар саны (мақалалар, сұхбаттар, сюжеттер және TV хабарлар)	бірлік	60	60	80	90	100

* - көрсеткіштер тиісті жылға арналған бюджеттік қаржыландыру шартымен орындалатын болады..

Қысқартулар және терминдерге түсінік:

- ҚР - Қазақстан Республикасы
- ИИДМ - Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі
- ҚРЦДИАӨМ - Қазақстан Республикасының цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі
- СИМ - Қазақстан Республикасының сауда және интеграция министрлігі
- ҒЗТКЖ - ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер
- ЮНИДО - Организация Объединённых Наций по промышленному развитию
Біріккен Ұлттар Ұйымының өнеркәсіптік даму жөніндегі ұйымы
- ӨЭКК - Өзара экономикалық көмек кеңесі
- ДСҰ - Дүниежүзілік сауда ұйымы
- ҒЗИ - ғылыми-зерттеу институты
- БАҚ - бұқаралық ақпарат құралдары
- КМГ - АО «КазМунайГаз»
- ҚПО - «Б. В. ҚарашығанақПетролиумОперейтинг» компаниясы
- НКОК - "Н. В. НортКаспианОперейтингКомпани" компаниясы
- ТШО - "Теңізшевройл" компаниясы
- softskills - жұмыс процесіне сәтті қатысуды қамтамасыз ететін, бірақ нақты пәндік саламен байланысты емес мамандандырылмаған дағдылар
- n.a - мәліметтер жоқ
- HR - адам ресурстарын басқару
- PR - қоғаммен байланыс
- Lean - шығындарды жоюға үнемі ұмтылуға негізделген басқару тұжырымдамасы
- GB - Ұлыбритания
- Fr - Франция
- De - Германия
- Lat - Латвия
- EU - Европалық одақ
- SWE - Швеция
- Isr - Израиль
- ЭЫДҰ - Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы
- ЕАЭО - Еуразиялық экономикалық одақ
- DipIFR - сертификатталған бухгалтерлердің алқаби қауымдастығының Халықаралық қаржылық есептілік бойынша дипломы
- т.б. - Тағы басқалар.